

**EVDƏ QAL,
SAĞLAM QAL**

Prezidentə təbrik məktubları: ali nüfuzun və liderlik faktorunun bariz sübutu!

Bax 5

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva uşaqları təbrik edib

Bax 4

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzetdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 090 (6055) 2 iyun 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

"Biz sosial layihələrin heç birini ixtisara salmamışıq, onların hamısı büdcəmizdə qalır"

Asiya İnkişaf Bankının təşəbbüsü ilə Prezident İlham Əliyevlə bu bankın rəhbərləri arasında videokonfrans keçirilib

Bax 2

"La Vanguardia": Azərbaycan işğal olunmuş ərazilərinin azad edilməsi üçün güc işlətməyə hazırdır

İspaniyanın populyar "La Vanguardia" qəzeti Azərbaycanın Müdafiə naziri Zakir Həsənovun işğal olunmuş ərazilərin azad edilməsinə dair bəyanatı ilə bağlı məqalə dərc edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə nazirin bəyanatına əsasən, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən 1991-1994-cü illər müharibəsi...

Bax 11

Adil Əliyev: "Sosial şəbəkələrdə təhqirlərə qarşı susmaq olmaz"

Hazırda bütün dünyada 4,54 milyard sosial şəbəkə istifadəçisi var". SİA-nın məlumatına görə, bunu Milli Məclisin dünən...

Bax 4

Formula 1: "Williams" komandası satışa çıxarılıb

Formula 1 çempionatının "Williams" komandasının rəhbərliyi, gözlənilməli kimi, koronavirus pandemiyası fonunda yaranan maliyyə problemləri səbəbindən idarəetmə strategiyasına yenidən baxılacağını elan edib...

Bax 16

Baş Prokurorluq: Yalan informasiyalar yayan KİV-lər barəsində ən ciddi tədbirlər görülməlidir

Bəzi kütləvi informasiya vasitələrində Bakı Şəhər Prokurorluğunun əməkdaşı Yusif Səməndərovun güya yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına yoluxması səbəbindən vəfat etməsi...

Bax 9

Milli Məclisin növbədənəkar sessiyasının ilk iclası keçirilib

İyunun 1-də Milli Məclisin 2020-ci il növbədənəkar sessiyasının ilk iclası keçirilib. İclası parlamentin Sədri Sahibə Qafarova açıb. Əvvəlcə Azərbaycanın dövlət himni səsləndirilib. Gündəliyin ...

Bax 7

Həkimdən CİDDİ XƏBƏRDARLIQ: Dondurma təhlükəli məhsuldur!

Yetkin insanın gün ərzində yeyə biləcəyi optimal dondurma porsiyası açıqlanıb. Rusiya mətbuatı xəbər verir ki, ENT klinikasının rəhbəri Vladimir Zaitsev bu soyuq deserti hər gün yeməyin təhlükəli...

Bax 16

COVID-19-la mübarizə hər kəsin gündəlik həyat tərzinə çevrilməlidir

Bax 9

Armenianreport: Sabah müharibə olarsa kimə ümid etməliyik?

Bax 13

Azərbaycanda daha 168 nəfər koronavirusa yoluxdu

Bax 8

“Biz sosial layihələrin heç birini ixtisara salmamışıq, onların hamısı büdcəmizdə qalır”

Asiya İnkişaf Bankının təşəbbüsü ilə Prezident İlham Əliyevlə bu bankın rəhbərləri arasında videokonfrans keçirilib

1yunun 1-də Asiya İnkişaf Bankının təşəbbüsü ilə

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevlə bankın prezidenti Masatsuqu Asakava, vitse-prezidenti Şiksin Çen və bankın rəhbərliyinin digər nümayəndələri arasında videokonfrans keçirilib. Prezident İlham Əliyev:

-Sabahınız xeyir, cənab prezident. Sizi görmək çox xoşdur.

Masatsuqu Asakava: Sabahınız xeyir, cənab Prezident. Çox sağ olun. Gərgin iş qrafikinizə baxmayaraq, vaxt tapıb bizimlə görüşdüyünüzə görə təşəkkür edirik. Azərbaycanla Asiya İnkişaf Bankı arasında əməkdaşlıq 1999-cu ildən bəri dərinləşməkdədir. Burada söhbət təkcə bir sıra layihələrdən getmir, həmçinin bizim birgə regional əməkdaşlığımız da mövcuddur. Asiya İnkişaf Bankının Rəhbərlər Şurasının 48-ci illik Toplantısının 2015-ci ildə Bakıda uğurla keçirilməsi qarşılıqlı etimad və hörmət üzərində qurulmuş tərəfdaşlığımızın bariz nümunəsi olmuşdur.

Şəxsən Sizinlə və hökumətinizlə birbaşa əlaqə mən və heyətim üçün olduqca vacibdir. Biz etibarlı tərəfdaşınız olaraq COVID-19 pandemiyasının yayıldı və neftin qiymətinin kəskin aşağı düşdüyü bir vaxta Azərbaycanın atdığı addımları tam şəkildə dəstəkləyirik. Bu, bizə ölkənizin ehtiyaclarına uyğun optimal cavab tədbirləri hazırlamağa imkan verəcəkdir.

Bu videokonfransa Asiya İnkişaf Bankının Direktorlar Şurasında Azərbaycan üzrə icraçı direktor Antoni Makdonald, bankın vitse-prezidenti Şiksin Çen, Mərkəzi və Qərbi Asiya üzrə baş direktor Verner Lipax və bankın Azərbaycan ofisinin direktoru Nariman Mannapbekov da qoşulub.

Prezident İlham Əliyev: Təşəkkür edirəm, cənab prezident. İlk növbədə, sizi Asiya İnkişaf Bankının prezidenti seçilməyiniz münasibətilə təbrik etmək və fəaliyyətinizdə uğurlar arzulamaq istərdim. Əminəm ki, sizin rəhbərliyiniz dövründə Azərbaycan və Asiya İnkişaf Bankı son 20 ildə olduğu kimi, sıx şəkildə işləməyə davam edəcək. Qeyd etdiyiniz kimi, biz çox güclü tərəfdaşlıq qurmuşuq. Biz hamımız Asiya İnkişaf Bankının illik toplantısının 2015-ci ildə Bakıda keçirildiyini xatırlayırıq. Bu, həqiqətən də əməkdaşlıq

ğın çox yaxşı əlaməti idi və görüş çox uğurla keçdi.

Bildiyiniz kimi, biz bir sıra mühüm layihələr üzərində işləyirik. Asiya İnkişaf Bankının Azərbaycanla ayırdığı kredit və zəmanətlərin ümumi məbləği 3 milyard ABŞ dollarını ötür. Bu vəsait bizə infraqurum investisiya yatırmağa kömək edib. Biz elektrik enerjisinin istehsalı, dəmir yolu tikintisi, yol tikintisi, su və kanalizasiya ilə bağlı çoxsaylı infraqurum layihələrini dəstəklədiyinə görə Asiya İnkişaf Bankına çox minnətdarıq. Əlbəttə ki, biz Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin həyata keçirilməsinə sadıqlıyınıza və dəstəyinizə, maliyyə dəstəyinizə görə sizə çox minnətdarıq. Mən sizə deyə bilərəm ki, Asiya İnkişaf Bankı bu layihəyə kredit verən ilk böyük beynəlxalq banklar arasında birinci olub. Sizin çox mühüm və vaxtında göstərdiyiniz dəstək bizə, həmçinin çox geniş kreditör qrupu yaratmağa kömək etdi. Bildiyiniz kimi, Cənub Qaz Dəhlizi tamamlanmağa çox yaxındır, 3 layihə artıq tamamlanıb. Dördüncüsü - Trans-Adriatik boru kəməri 95 faizdən çox tamamlanıb. Bu, həqiqətən də əməkdaşlığın çox yaxşı əlamətidir.

Hazırda biz yeni layihələr üzərində işləyirik. Mənə verilən məlumata görə, bizim portfelimizdə suvarma və təhsillə bağlı icra olunaq bəzi layihələr var. Bütün bunlar çox böyük əhəmiyyət kəsb edir. Əminəm ki, qarşıdakı illərdə əməkdaşlığımız davam edəcək. Sizin burada - Bakıdakı və mənzil-qərargahınızdakı komandanız bizim prioritetlərimizi, inkişafımız üçün prioritetlərin nədən ibarət olduğunu bilirlər. Bu, əsasən, özəl

sektor, infraqurumun inkişafı, kiçik və orta müəssisələrə dəstək məsələləri ilə əlaqədardır.

Əlbəttə ki, pandemiya dövründə göstərdiyimiz bütün səylər insanları necə xilas etmək, onların sağlamlığını, həyatlarını necə qorumaq məqsədi daşıyıb. Azərbaycan vaxtında gördüyü tədbirlər sayəsində biz minimum itki vermişik. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının bəyanatlarına əsasən Azərbaycan pandemiya ilə mübarizədə nümunə hesab olunur. Biz, həmçinin böyük həcmdə vəsait ayırmışıq. İqtisadiyyatın pandemiya zamanı zərər çəkən sektorlarını dəstəkləmək, eləcə də işsizliyi, işini itirmiş insanları, aztəminatlı insanları və hətta qeyri-formal məşğulluğa cəlb olunmuş insanları dəstəkləmək üçün 2 milyard avrodan çox vəsait ayırmışıq.

Biz qeyri-formal məşğulluqla mübarizə aparırıq və ciddi tədbirlər görmüşük. Təkcə bu il işçilərlə şirkətlər arasında 100 mindən çox müqavilə imzalanıb. Lakin bununla belə, biz bu insanların bu problemdən əziyyət çəkdiyini başa düşürük. Bu səbəbdən də 4 ay ərzində iqtisadi artımımız çox az olmuşdur, bununla belə, 0,2 faiz təşkil etmişdir. Mən bilərəm ki, hazırda bir çox ölkələr, əfsuslar olsun, resessiyadadır. Beş ayın nəticələri hələ ki, bizə məlum deyil, ola bilsin, 1 həftə ərzində məlum olacaq. Lakin düşünürəm ki, biz bu vəziyyətin öhdəsindən gələ biləcəyik. Sizin doğru olaraq qeyd etdiyiniz kimi, neftin qiymətinin kəskin şəkildə aşağı düşməsi bizim üçün əlbəttə ki, çağırışıdır. Lakin biz addımlarımızı, büdcəmizi yeni reallıqlara uyğunlaşdırmağa nail olmuşuq və reallıqlar necə ol-

sa, biz bunu nəzərə almalıyıq. Biz sosial layihələrin heç birini ixtisara salmamışıq, onların hamısı büdcəmizdə qalır. Lakin o layihələr ki, bir neçə il gözləyə bilər, onlar, əlbəttə, ola bilsin bir qədər təxirə salınsın. Düşünürəm ki, ümumilikdə, Azərbaycan yaxşı nəticələr nümayiş etdirən ölkələr arasında olacaq.

Mən bilərəm ki, çox ölkələr, eşitdiyimə görə, 150-dən çox ölkə maliyyə dəstəyi üçün artıq beynəlxalq maliyyə institutlarına müraciət edib. Azərbaycan onların arasında deyil. Bilirsiniz ki, biz özümüzə düşən işi layiqincə yerinə yetiririk və bizim xərclərimiz daim mənfəətimizdən aşağı olub. Mən deyirdim ki, ehtiyatları qorumaq və artırmaq bizim başlıca iqtisadi hədəfimiz olub.

Masatsuqu Asakava: Təşəkkür edirəm, cənab Prezident. Pandemiya ilə mübarizə və onun Azərbaycana təsiri ilə bağlı həyata keçirdiyiniz nəhəng islahat paketi barədə mənə məlumat verilib. Sizin rəhbərliyinizlə beynəlxalq platformalarda - Türkdillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası və Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində pandemiya qarşı səylərin əlaqələndirilməsi məndə dərin təəssürat yaratdı. Azərbaycanın Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına COVID-19-la mübarizə fonduna toplam 10 milyon ABŞ dolları, o cümlədən bu sahədə ehtiyacı olan Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərə 5 milyon ABŞ dolları həcmində ianə ayırması da təqdirəlayiq haldır. Həmçinin bilərəm ki, pandemiya zamanı əziyyət çəkən 13 ölkəyə, o cümlədən Çin Xalq Respublikası, Pakistan, Qırğızıstan, Tacikistan və Özbəkistana da Azərbay-

can tərəfindən yardım göstərilib.

Bununla yanaşı, fürsətdən istifadə edərək, hökumətinizin 13-cü Asiya İnkişaf Fonduna töhfə vermək qərarına görə Sizə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Dünyanın yoxsul və həssas vəziyyətdə olan ölkələri bu imkandan yararlanacaqdır. Təşəkkür edirəm.

COVID-19-la bağlı vəziyyətə gəldikdə, mənə hökumətiniz tərəfindən pandemiya əleyhinə atılan qabaqlayıcı tədbirlər, ölüm hallarının aşağı səviyyədə olması və aparılan test sayının artması barədə məlumat verilib. Bu, onu nümayiş etdirir ki, ölkədə səhiyyə sahəsində risklər çox yaxşı idarə edilir.

Cari ilin ilk 4 ayı ərzində ölkənizin makroiqtisadi göstəriciləri kifayət qədər sabit olmuşdur.

Dövlət büdcəsinə daxilolmalarda artımın olması təqdirəlayiqdir, lakin ilin ikinci yarısında güclü azalma riskləri ehtimalı mövcuddur. Bu baxımdan, tərəfinizdən ümumi daxili məhsulun 4,3 faizinə bərabər, geniş iqtisadi yardım paketinin qısa müddətdə qəbul edilməsini, pandemiyanın yayılmasının qarşısının alınması üçün səhiyyə sahəsində addımların atılmasını, sosial tədbirləri və biznesin dəstəklənməsini alqışlayırıq. Bildiyim qədər, Azərbaycanın Mərkəzi Bankı da maliyyə sektorunun dəstəklənməsi üçün bir sıra tədbirlər həyata keçirmişdir.

Asiya İnkişaf Bankının prezidenti Masatsuqu Asakava rəhbərlik etdiyi qurumun COVID-19-la mübarizə sahəsində dəstək paketi haqqında məlumat verdi. Bildirdi ki, bu pakete tibbi ləvazimat və şəxsi qoruyucu vasitələrin alınması üçün qrantların ayrılması, iqtisadiyyata və cəmiyyətə təsirin azaldılması üçün büdcə dəstəyi, özəl sektorda işlə təminatın və fəaliyyətin dayanıqlı olması üçün kredit və zəmanətlərin verilməsi məsələləri daxildir. O, 2016-cı ildə neftin qiymətinin kəskin aşağı düşdüyü bir şəraitdə iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi ilə bağlı bankın Azərbaycanla əməkdaşlığı məsələsinə də toxundu. Bildirdi ki, bank tərəfindən hazırda ölkələrin bütün ehtiyaclarının qarşılanması və Asiya İnkişaf Bankı ilə uzunmüddətli əlaqələndirilməsinin təmin edilməsi məqsədilə müvafiq meyarlara cavabvermənin dəyərləndirilməsi aparılır və beləliklə, hər bir ölkə üçün kreditin maksimal məbləği müəyyən edilir.

“Biz sosial layihələrin heç birini ixtisara salmamışıq, onların hamısı büdcəmizdə qalır”

Asiya İnkişaf Bankının təşəbbüsü ilə Prezident İlham Əliyevlə bu bankın rəhbərləri arasında videokonfrans keçirilib

Əvvəli Səh. 2

Prezident İlham Əliyev: Çox sağ olun, cənab prezident. Əvvəla qeyd etmək istərdim ki, koronavirusla mübarizədə və dünya miqyasında göstərdiyimiz təşəbbüslərlə bağlı yaxşı məlumatlı olmağınız məni çox sevindirir. Belə təsadüf edib ki, Azərbaycan hazırda sizin də qeyd etdiyiniz kimi, iki təşkilata - Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasına və Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edir. Ötən il bizim çox uğurlu Zirvə görüşümüz olmuşdur və Azərbaycan 120 ölkənin yekdil qərarı ilə bu təşkilata sədr seçilmişdir. Buna görə düşündük ki, bütün dünyaya üçün bu önəmli vaxtda liderlik göstərmək və çox mühüm əməkdaşlıq formatını yaratmaq bizim öhdəliyimizdir. Hər iki Zirvə görüşü uğurla keçdi. Sizə dəyə bilərəm ki, biz nəinki təkə koronavirusla mübarizə sahəsində fikir mübadiləsi apardıq, eyni zamanda, qarşılıqlı dəstək göstərdik. Zirvə görüşündən sonra üzv ölkələrin müvafiq nazirlərinin iştirakı ilə koronavirusla mübarizə sahəsində birgə səylərlə bağlı çox mühüm məsələlərə həsr olunan bir sıra konfranslar keçirilmişdir.

Həmçinin bizim Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatına ianəmiz haqqında da sizin yaxşı məlumatınız var. Düşünürəm ki, biz ilk dəfə beş milyon dollar ayıran ölkələr arasında birinci ölkələrdən idik, sonra isə Qoşulmama Hərəkatının sədri qismində əlavə beş milyon dollar ayırdıq. Biz Azərbaycan tərəfindən verilmiş humanitar dəstəklə artıq 14 ölkəni əhatə etmişik. Bu, həm maliyyə, həm avadanlıq, həm də tibbi ləvazimatlar dəstəyi olmuşdur. Həmçinin Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı vasitəsilə biz yardıma ən çox ehtiyacı olan 15 ölkəyə dəstək göstərəcəyik. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı ilə razılaşmada bu 15 ölkə müəyyən olunub. Ona görə də bu müddət ərzində Azərbaycan demək olar ki, 30 ölkəyə dəstək verib. Düşünürəm ki, bu, bizim üzərimizə düşən məsuliyyətdir. Çünki bu çətin zamanda ölkələr və insanlar bir-birini dəstəkləməlidirlər.

Əməkdaşlığımızla bağlı yeni ideyalara gəlincə, biz bunda çox maraqlıyıq. Çünki mən xatırlayıram ki, 5-6 il bundan əvvəl bizim maliyyə dəstəyinə ehtiyacımız olanda Asiya İnkişaf Bankı çox tez reaksiya göstərdi. Həqiqətən də bu, mənə çox xoş təsir bağışladı və mən bir daha çox vaxtında göstərilmiş dostcasına yanaşmaya görə minnətdarlığımı ifadə etmək istəyirəm. Biz bunun əməkdaşlığın çox yaxşı əlaməti olduğunu nəzərə aldığımızı. Əvvəl qeyd etdiyim kimi, Cənub Qaz Dəhlizi layihəsini ilk dəstəkləyən siz oldu-

nuz. Yeri gəlmişkən, biz Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurasının illik toplantılarını təşkil edirik. Mən xatırlayıram, bəzi başqa banklar layihəyə maliyyə öhdəliyini nəzərdən keçirdiyi vaxtda qeyd etdim ki, “Şahdəniz”dən hasil olunan qaz Avropaya nəql ediləcək. Lakin Avropa banklarında hələ proses getdiyi halda, Asiya İnkişaf Bankı artıq maliyyələşməni təmin etdi. Düşünürəm ki, sizin çox dostcasına verdiyiniz dəstək böyük bir qrupun birləşməsində mühüm rol oynadı.

Azərbaycanın Maliyyə naziri Samir Şərifov: Çox sağ olun, cənab Prezident, prezident Asakava. Cənab Prezident, söhbətinizin davamı olaraq bildirmək istədim ki, hazırda biz Asiya İnkişaf Bankı ilə ölkə üzrə biznes əməliyyatları strategiyası əsasında işləyirik. Bu strategiya çərçivəsində Asiya İnkişaf Bankı qarşıdakı 3-4 il üçün Azərbaycanla bağlı kredit prioritetlərini müəyyənləşdirməyə çalışır. Bildirmək istərdim ki, hazırda onlar, həmçinin Azərbaycanla bağlı çox mühüm texniki yardım proqramlarında olduqca fəal iştirak edirlər. Onların bir neçəsi həqiqətən də çox mühümdür, xüsusilə layihəyə hazırlıq mexanizmi. Bu da, həmçinin kredit vasitəsilə tamamlana bilən texniki yardım proqramıdır. Cənab Prezident, başqa bir mühüm layihə startapların yaradılması üçün texniki yardım layihəsidir. Bunlar olduqca mühüm layihələrdir.

Maliyyə naziri Samir Şərifov Azərbaycanda peşə təlimi sisteminin gücləndirilməsi məsələsi ilə bağlı bankla əməkdaşlığa toxunaraq bildirdi ki, hazırda Asiya İnkişaf Bankının təqdim etdiyi peşə təhsili təlimi layihəsi ilə əlaqədar bu qurumla Təhsil Nazirliyi arasında müzakirələr başlayıb. Nazir qeyd etdi ki, digər layihə əsasən özəl və maliyyə sektoru ilə bağlıdır. Bildirdi ki, ənənəvi layihələr arasında suvarma layihələri var. Asiya İnkişaf Bankı dövlətimizin başçısının imzaladığı fərmanla Azərbaycanda sudan istifadə məsələləri ilə məşğul olmaq üçün hökumət yanında Operativ Qərargahın yaradılmasından məlumatlıdır və bu məsələyə töhfə vermək niyyətindədir. Samir Şərifov dedi ki, Asiya İnkişaf Bankı bu sahədə Naxçıvan Muxtar Respublikasında layihəni nəzərdən keçirməyi təklif edir.

Masatsıqu Asakava: Azərbaycanın dayanıqlı inkişafına verdiyiniz töhfənin hansı şəkildə olması aydın oldu. İcazə verin, bir neçə məqamı qeyd edim. Asiya İnkişaf Bankı Sizin hökumətinizin iqtisadiyyatın şaxələndirilməsinin sürətləndirilməsinə və inklüziv artımın təşviqinə, eləcə də koronavirus böhranından tez bir za-

manda iqtisadiyyatın bərpa olunmasına yönəlmiş strateji inkişaf gündəliyinə verdiyi dəstəyi davam etdirəcək. Bu halda, şaxələndirilmiş iqtisadiyyatın tələbatlarına daha yaxşı cavab vermək, dövlət və özəl sektorlar arasında tərəfdaşlığı təşviq etmək üçün infrastrukturun da inkişafı nəzərdə tutulur. Bütün bunlar Sizin ölkənlə apardığımız tərəfdaşlığın strateji prioritetləridir. Dövlət və özəl sektorlar arasında tərəfdaşlıq hökumətlə həyata keçirdiyimiz layihələrin əsas mövzusu kimi qalmaqdadır. İdarəçilik sahəsində olduqca fəal mövqedən çıxış etməliyik. Bu sahəyə xarici borcun ümumi daxili məhsula nisbəti məsələsi aiddir və bu nisbət gözlənilməyindən daha sürətli tempdə azalmaqdadır. Mən mövqeyinizi tam anlayıram ki, Siz innovativ, tam yeni texnoloji layihələrə sərmayələrin yatırılmasını dəstəkləyirsiniz. Bundan irəli gələrək, rəhbərlik etdiyim heyət əlindən gələni edir ki, bütün həmin layihələrin hiss olunan nəticələri yüksək texnologiyalar sahəsində olsun. İstərdik ki, onların hökumətin strateji hesab etdiyi sahələrə böyük təsiri özünü göstərsin. Məsələn, su ehtiyatları, idarəçilik, maliyyə, enerji səmərəliliyi və digər sahələr.

Bir sözlə, yuxarıda qeyd olunanlardan irəli gələrək və hökumət orqanları ilə məsləhətləşərək, mənim əməkdaşlarım bir sıra sənədləri hazırlayıblar. Birincisi, cənab Prezident, Siz də qeyd etdiyiniz kimi, suvarma və drenaj sistemlərinin inkişaf etdirilməsi layihəsi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bundan əlavə, ikincisi, peşə təhsili və ticarətin liberallaşdırılması da nəzərdə tutduğumuz proqramın bir hissəsidir. Nəhayət, üçüncüsü katalizator rolunu oynayacaq kiçik və orta sahibkarlığın maliyyələşdirilməsidir. Biz, həmçinin elektrik enerjisinin paylanması sahəsində götürdüyümüz öhdəliklərə sadıq qalıyıq. Bu məqsədlə, elektrik şəbəkəsinin təkmilləşdirilməsinə sərmayə proqramı nəzərdə tutulur. Əgər Sizin hökumət müsbət qərar verərsə, bu proqramlar icra oluna bilər.

Cənab Prezident, Siz, həmçinin Cənub Qaz Dəhlizi layihəsini qeyd etdiniz. Mən bu layihənin əsas mərhələlərinin başa çatması münasibətilə Sizi təbrik edirəm. Asiya İnkişaf Bankı da bu layihənin cari il ərzində tam başa çatdırılması məqsədilə maliyyə dəstəyini davam etdirəcək.

Sonra bankın Mərkəzi və Qərbi Asiya departamentinin baş direktoru Verner Lipax çıxış edib: Təşəkkür edirəm, cənab Prezident. Burada olmağıma çox şadam. İcazənizlə xatırladım ki, biz Sizinlə 2018-ci ildə görüşmüşük. Həmin vaxt Siz bizi kənd təsərrü-

fatı torpaqlarında suvarmanın yüksək texnologiyalarını tətbiq etməyə dəvət etdiniz. Siz Asiya İnkişaf Bankının Naxçıvan Muxtar Respublikasında aparılan işlərə verdiyi töhfəsini qeyd etdiniz. Bunun əsasında, biz Naxçıvanda suvarma sistemlərinin inkişaf layihəsini hazırlamağa başladığımızı. Bu ilin yanvar ayında suvarma sistemlərinin texniki əsaslandırılması məqsədilə 1,2 milyon dollar həcmində qrant ayrılmışdır. May ayında biz bu sənədi Sizin Sərəncamınızla 2020-ci ilin aprel ayında yaradılmış Dövlət Su Ehtiyatları Komissiyasına rəy almaq üçün təqdim etmişik. Əslində, bu layihə su kanallarında geomembran texnologiyasının tətbiqini, kanal istiqamətinin seçilməsində Coğrafi İnformasiya Sistemindən istifadəni, nəzarət qurğularını və məlumat bazasının qurulmasını, o cümlədən SKADA sistemindən istifadəni nəzərdə tutur. Həmçinin kəndardan idarə edilməsi, peykli baxış üsulu ilə suyun məhsuldarlığı və sistemin işləməsi də sınaqdan keçiriləcək. Bütün bu işlər torpaqların şoranlaşmasının azaldılmasına və kənd təsərrüfatında məhsuldarlığın artırılmasına yönəlib.

Verner Lipax peşə təhsili sisteminə ölkəmizlə əməkdaşlığın genişləndirilməsi sahəsində görülmüş tədbirlərdən danışdı. Qeyd etdi ki, bu ilin fevralında peşə təhsilinin inkişafı ilə bağlı təklif edilmiş proqram Dördüncü Sənaye İnqilabına uyğunlaşmaq baxımından seçilmiş sənaye sahələrinə və peşə bacarıqlarının formalaşdırılmasına yönəlib. Bu, həm də Davosda əldə olunmuş razılıq əsasında Bakıda Dördüncü Sənaye İnqilabının regional mərkəzinin yaradılması ideyası ilə üst-üstə düşür. Daha sonra o, kiçik və orta müəssisələr üçün maliyyə işlərinin tənzimlənməsi layihəsi barədə danışdı və bildirdi ki, kiçik şirkətlərin həvəsləndirilməsi, onların maliyyəyə çıxışının təkmilləşdirilməsi üçün hökumət ilkin mərhələ üzrə maliyyələşdirmə portfelini hazırlaya bilər. Verner Lipax bu məqsədlə hökumətə pul vəsaitləri ayırmalarının və həmin kreditlər portfelinin yerli valyuta ilə, yeni, manatla formalaşdırılmasının mümkünlüyünü vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev: Təşəkkür edirəm. Burada qaldırılmış bütün məsələlər böyük əhəmiyyətə malikdir və mən onların bəziləri ilə bağlı şərhlərimi bildirəcəyəm. Peşə təlimi ilə bağlı məsələlər üzərində uğurla irəlilədiyimizdən məmnunam. Bu, bizim üçün prioritet məsələlərdən biridir. Biz artıq bəzi ölkələrlə təmaslar yaratmışıq və bəzi layihələri icra etmişik. Biz Azərbaycanla binalar inşa etməklə, avadan-

lıq almaqla bütün infrastrukturaya sərmayə yatırmışıq və onlar da öz texnologiyalarını gətiriblər. Buna görə də xüsusilə indi, fəal sənaye inkişafını yaşadığımız bir dövəmdə yaxşı mütəxəssislərin hazırlanması böyük əhəmiyyətə malikdir. Bu ilin bir göstəricisini sizə dəyə bilərəm. İlk dörd ay ərzində ümumi daxili məhsul artımının çox az - 0,2 faiz olmasına baxmayaraq, həmin dörd ay ərzində bizdə qeyri-neft sənayesində 16 faizdən çox artım müşahidə olunmuşdur. Bu, həqiqətən onu göstərir ki, bizim sənayeləşmə, şaxələnmə və sənaye inkişafına təkən verən infrastrukturaya sərmayə üzrə səylərimiz həqiqətən yaxşı nəticələr verir. Buna görə də qeyri-enerji sektorunun sürətli artımı əminəm ki, davam edəcəkdir və bunun üçün də bizə bu biznesi apara bilən yaxşı mütəxəssislər lazım olacaqdır. Odur ki, mən peşə təlimi ilə məşğul olmağımızı çox dəstəkləyirəm və həmçinin kiçik və orta müəssisələrə yerli valyuta ilə dəstəyin göstərilməsi vasitəsilə özlə sektora dəstəyiniz də çox faydalıdır. Bildiyiniz kimi, bizim borc götürmə ilə bağlı strategiyamız çox mühafizəkarlıq və bu, bizə öz milli valyutamızda borc götürməyə imkan verəcəkdir.

Suvarma ilə bağlı məsələlərə gəldikdə, sizin mənim müraciətimə cavabınız üçün minnətdaram. Mənə verilən məlumatlara görə, Naxçıvandakı suvarma layihəsi indi artıq razılaşdırılmağa çox yaxındır. Mənə məlumat verildi ki, kreditin ümumi məbləği təqribən 100 milyon ABŞ dolları olacaqdır. Hesab edirəm ki, bu, Naxçıvanda kənd təsərrüfatının inkişafı üçün çox faydalı olacaqdır. Biz dövlət investisiya proqramı vasitəsilə Naxçıvanın irriqasiya sahəsində inkişafına hər il sərmayə yatırırıq. Lakin əlbəttə ki, əlavə vəsait, üstəgəl, sizin mütəxəssis təcrübəniz çox faydalı olacaqdır. Bundan əlavə, sizin bütün ölkə ərazisində suvarma ilə bağlı planlarımızı nəzərdən keçirməyinizi istərdim. Biz hazırda vəziyyəti qiymətləndiririk və çox böyük su itkiləri ilə üzləşdiyimizi görürük. Bəzi hallarda köhnəlmiş infrastrukturaya və səmərəli olmayan su idarəetmə sistemində görə biz suyun 40-50 faizini itiririk. Buna görə də müxtəlif nazirlərin təmsil olunduğu və Baş Nazirin müavininin rəhbərlik etdiyi, digər nümayəndələrin iştirak edəcəyi xüsusi hökumət komissiyası yaradılmışdır. Onlar bizim bütöv su potensialımızı qiymətləndirəcək və prioritetləri, hansı işləri görməli və hansı investisiyaları yatırmaqlı olduğunu müəyyən edəcəklər. Buna görə sizdən bu layihəni nəzərdən keçirməyi xahiş etmək istərdim.

Ardı Səh. 4

“Biz sosial layihələrin heç birini ixtisara salmamışıq, onların hamısı büdcəmizdə qalır”

Asiya İnkişaf Bankının təşəbbüsü ilə Prezident İlham Əliyevlə bu bankın rəhbərləri arasında videokonfrans keçirilib

Əvvəli Səh. 3

Ümidvaram ki, bir neçə aydan sonra bu komissiyanın fəaliyyətinin ilk nəticələri bizdə olacaq. Biz suvarmanın inkişafı üzrə dövlət proqramının qəbul edilməsi və suvarmanın daha da səmərəli olması ilə nəticələnmək addımları müəyyən etməyə başlaya bilərik. Buna görə də texniki dəstək və maliyyə dəstəyi baxımından biz bu məsələ üzərində sizinlə çalışmağa məmnun olarıq.

Bu gün toxunmaq istədiyim digər bir məsələ, - siz artıq onu qeyd etdiniz, - enerji səmərəliliyi məsələsidir. Biz indi iki şirkətdə Azərenerji və Azərişiqda bu işləri aparırıq. Bu il və ötən il yatırılmış müəyyən investisiyalara görə Azərenerji minimum 600 meqavat səviyyəsində mövcud elektrik enerjisi stansiyalarının məhsuldarlığını artırmağa başlamışdır və bu proses davam edir. Bizim ən böyük və Qafqazda ən böyük olan Mingəçevir elektrik stansiyamız tamamilə bərpa edilmişdir və ola bilsin ki, 1 və ya 2 ay müddətində bərpa işlərindən sonra açılacaqdır. Bundan əlavə, biz hazırda bərpa olunan enerji mənbələri üzərində fəal şəkildə işləyirik və bu sahədə fəaliyyət göstərən iki böyük şirkətlə bu ilin yanvar ayında artıq iki ilkin müqavilə imzalanmışdır. Ümumi enerji hasilatının həcmi 400 meqavat olacaqdır. İnvestisiya tamamilə xaricdən gələcəkdir və Günəş və küləklə işləyən iki elektrik stansiyası olacaqdır. Buna görə də kifayət qədər Günəş və külək mənbəyinə malik olduğumuzu nəzərə alaraq enerjinin bu sektorunu inkişaf etdirmək üçün bizim planlarımız var. Ona görə də sizdən bu variantı da nəzərdən keçirməyi xahiş edərdim.

Həmçinin sizin də düzgün qeyd etdiyiniz kimi, Davos Dünya İqtisadi Forumu ilə bizim münasibətlərimiz indi yeni mərhələyə qədəm qoyub. Yanvar ayında cənab Borge Brende və mən Davosda Azərbaycanda region üzrə Dördüncü Sənaye İnqilabının regional habının yaradılması üzrə sənədi imzaladıq. Hesab edirəm ki, bu, bizim sənaye inkişafında gördüyümüz səylərin yaxşı qiymətləndirilməsinin bir nümunəsidir. Biz nəinki təkə Azərbaycan üçün, eyni zamanda, region üçün çox güclü platformanın necə inkişaf etdirilməsi ilə bağlı sizinlə işləməyə hazırıq ki, çox imkanlar yaratmaq məqsədilə mövcud infrastrukturumuzdan, bağlılıqdan və Azərbaycanın coğrafi mövqeyindən istifadə etmək mümkün olsun.

Toxunmaq istədiyim digər bir məsələ budur ki, biz dəmir yolu layihəsi ilə bağlı artıq birlikdə işləmişik. Lakin biz indi Şimal-Cənub istiqamətində dəmir yolumuzun bərpa edilməsi prosesindəyik. Azərbaycan artıq bu dəhlizə böyük həcmdə sərmayə yatırmışdır. Onun çox böyük potensialı var. Biz artıq şimaldan - Rusiyadan daxil olan, Azərbaycan ərazisindən qərb və cənub istiqamətində yükləri qəbul edirik. Lakin İranla sərhəddən başlayaraq Rusiya ilə sərhədə qədər dəmir yolumuzun keyfiyyəti yaxşı deyil. Buna görə də biz qatarların sürətini artırmaq üçün indi artıq bəzi vəsaiti sərmayə olaraq yatırmışıq və biz bunu etməyi planlaşdırırıq. Çünki belə ola bilər ki, bütün yüklərin öhdəsindən gəlmək üçün bizim mövcud infrastrukturumuz kifayət etməyə bilər. Bu gün artıq bizim Rusiya ilə sərhədimizdə tıxaclar var. Çünki Azərbaycandan, həm də İrandan artan ixrac malların artıq yük maşınları ilə gətirilməsini mümkünəşdirir. Buna görə də bizə Şimal-Cənub dəhlizinin bir hissəsi olacaq müasir dəmir yolu sistemi lazımdır. Mən sizdən bu layihəni də nəzərdən keçirməyi xahiş etmək istərdim. Gələcək kommunikasiya prosesində ola bilsin sizə hansı işlərin görüldüyü və bizim planlarımız ilə bağlı daha ətraflı məlumat veriləcəkdir.

Masatsuyu Asakava: Çox sağ olun cənab Prezident. Çox şadam ki, biz Asiya İnkişaf Bankının suvarma, peşə təhsili, kiçik və orta sahibkarlığın maliyyələşdirilməsi layihələri vasitəsilə Azərbaycanın dayanıqlı inkişafına hansı şəkildə töhfə verəcəyi ilə bağlı eyni fikirdəyik. Cənab Prezident, Siz, həmçinin bərpa olunan enerjini qeyd etdiniz. Bu sahəyə də biz böyük töhfə vermək istərdik. Eyni zamanda, Siz dəmir yolu sisteminin bərpasını qeyd etdiniz. Asiya İnkişaf Bankının ciddi şəkildə hansı töhfə verə biləcəyi üzərində düşüncəyə və qısa zamanda sizə cavab verəcəyik.

Verner Lipax: Bir sözle, əvvəlki təcrübəmizə əsaslanaraq, yeni işləri icra edə bilərik. Fikrimcə, həmkarlarımız Sizinlə bu gündəliyin icrası üçün işləməkdən çox məmnun oldı. Sağ olun.

Prezident İlham Əliyev: Çox yaxşı.

Masatsuyu Asakava: Biz Azərbaycandakı vəziyyətlə bağlı çox faydalı müzakirə üçün olduqca minnətdarıq. Biz qadağalar aradan götürülən kimi mümkün qədər qısa müddətdə və Sizin vaxtınız olarsa, Azərbaycana səfər etməyi arzulayırıq.

Prezident İlham Əliyev: Çox sağ olun cənab prezident. Bu mühüm məsələlərlə bağlı sizinlə müzakirə aparmaq imkanına görə təşəkkür edirəm. Cənab prezident və iştirakçılar, əminəm ki, pandemiya bitən kimi bizə sizi Azərbaycanda qəbul etmək şərəfi nəşib olacaq. Mən sizi dəvət edirəm, bu məsələləri həll etməyə də sizi dəvət edirəm. Komandalımız bu gün müzakirə etdiyimiz məsələlər üzərində çalışmağa davam edəcəklər. Çox sağ olun.

Masatsuyu Asakava: Sağ olun.

“Bir neçə gündən sonra Ermənistanda 4 günlük aprel döyüşlərinin nəticələrini araşdırmaq üçün 2016-cı ildə yaradılmış İstintaq Komissiyasının apardığı təhqiqat başa çatdırılacaq və nəticələrdən bir qismi ictimaiyyətə açıqlanacaq. Xatırladaq ki, 90-ci illərdə 1-ci Qarabağ müharibəsindən sonra bir-birinin ardınca itirilmiş rayonlarımızı görə məhz Azərbaycanda belə istintaq və məhkəmə prosesləri aparılırdı və bu bizim məğlubiyyətlərimiz üzərində qurduğumuz məhkəmə idi”. SİA-nın məlumatına görə, bunu dünən Milli Məclisin plenar iclasında çıxış

“Ermənistanda hərbi və siyasi rəhbərlik nüfuzunu itirib”

edən parlamentin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zahid Oruc bildirdi.

Z.Oruc deyib ki, Ermənistanda aprel döyüşlərindən sonra əsas hərbi və siyasi rəhbərlik yüksək kreslolarını və bir vaxtlar işğal hesabına qazandıqları nüfuzu itiriblər. Serj Sarkisyan, Seyran Ohanyan, bir neçə ordu generalı nəinki vəzifələrindən gedib, eləcə də istintaqa çağırılıblar. MDB Kollektiv Təhlükəsizliyinə 2017-də baş katib təyin olunub bir il sonra vəzifəsindən çıxarılan Yuriy Xaçaturov

da izahata çağırılanlar sırasında: “İstintaq Komissiyasının işi ətrafında böyük ictimai maraq var və erməni xalqı Aprel müharibəsinə görə cəza tələb edir. Bu, Azərbaycan dövlətinin qələbəsidir. Ermənistanın hərbi və siyasi baxımdan parçalanması, keçmiş səhra komandirlərinin məhkəməyə cəkilməsi İlham Əliyevin 4 günlük müharibəsinin nəticəsidir. Bizim tarixçi və siyasətçilərimizin 100 il bundan əvvəl İrəvanın Ermənistanı verilməsinin zərurət olduğunu əsaslandırmaqda bütün güclərini

səfərbər etdikləri bir vaxtda Ermənistanın inqilabi hakimiyyəti aprel müharibəsinin yenidən təkrarlanmaması üçün məhkəmə qurur və günahkarları tapmağa çalışır. Təzadlı mənzərədir, lakin nəticə bizim xeyrimizədir. Əksər erməni mediasında Azərbaycanın Naxçıvanın bölgəsində Ali Baş Komandan İlham Əliyevin yerləşdirdiyi hədəfi vurma məsafəsi 120 km olan müasir reaktiv qurğular, “Kaplan”, “Kasirğa” və sair raket qurğularının təhlükəsi haqda silsilə yazılar gədir. Xatırladaq ki, Naxçıvan-

dan İrəvana məsafə cəmi 42 km-dir. Bu gün öz siyasi və ordu generallarını mühakiməyə qalxan Ermənistan sual edir ki, İlham Əliyevin Naxçıvana müasir silahları yerləşdirilməsi ilə Azərbaycan prezidentinin son İrəvan çıxışı arasında hansı bağlılıq var? Ona görə gələcək müharibə üçün, yeni aprel, may, iyun döyüşləri üçün Azərbaycanın hərbi və siyasi dairələri, həmçinin mətbuat vasitələri Ermənistanda gedən Aprel müharibəsi istintaqının hər bir sətrini, hər bir hərəkətini öz həyatı mənafehləri üçün izləməlidir”.

Nailə Məhərrəmov

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva uşaqları təbrik edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi “Instagram” səhifəsində 1 iyun - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi günü ilə bağlı paylaşım edərək, uşaqları təbrik edib. SİA xəbər verir ki, təbrikdə deyilir: “Balaca soydaşlarımızı 1 iyun - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətilə səmimi-qəlbdən təbrik edirəm! Bütün balalara möhkəm cansağlığı, sevgi, sevinc, xoşbəxt gələcək arzulayıram!”.

Adil Əliyev: “Sosial şəbəkələrdə təhqirlərə qarşı susmaq olmaz”

Hazırda bütün dünyada 4,54 milyard sosial şəbəkə istifadəçisi var”. SİA-nın məlumatına görə, bunu Milli Məclisin dünən keçirilən növbədənəkar sessiyasının ilk iclasında vitse-spiker Adil Əliyev deyib.

O bildirib ki, sosial şəbəkələrin bir çoxu ABŞ-da yaradılıb və ofisləri ordadır: “Lakin ABŞ-da sosial şəbəkələrlə bağlı qanun layihəsi hazırlanıb. Layihənin əsas məqsədi terrorçuluqla və digər hallarla bağlı çağırışların qarşısını almaqdır. Sosial şəbəkə istifadəçisi təbii ki, fikrini ifadə etməlidir. Lakin Konstitusiyanın 47-ci maddəsi diqtə edir ki, tənqiddə dözümlü olmalıyıq, təhqirə isə yox. Sosial platformalar hansısa məqsədlərə nail olmaq üçün istifadə edilən yerdədir. ABŞ prezidentinin dediyi kimi, sosial şəbəkələr bir qrup insanın maraqlarını təmin edən platformaya çevrilib. Son zamanlar ölkəmizdə də müharibə, terrorizm və s. ilə bağlı çağırışlar edilir. Ancaq bu qanunazidd addımların qarşısı alınır. Lakin bizim müvafiq komitəmizdə bu məsələ ilə bağlı Cinayət Məcəlləsində dəyişiklik edilməsinə ehtiyac var. Cinayət və İnzibati Xətalər Məcəlləsində bu dəyişikliklərin edilməsi üçün peşəkar hüquqşünaslar da bu məsələyə cəlb edilsin”. Millət vəkili qeyd edib ki, təhqirə ən çox məruz qalan deputatlardan biri də özüdür: “Mən cavab verdim üçün onlar bunu daha da davam etdirirlər. Mənimlə eyni gündə digərlərini də təhqir ediblər, onlar susublar deyərək, daha onların üstünə getməyiblər. Bu məsələdə susmaq olmaz. Sabah digərlərimiz də təhqirə məruz qala bilərik. Ona görə də bununla biz birgə mübarizə aparmalıyıq”.

“Bu cür fikirlərlə əhalinin evini yıxırıq”

Burada söhbət cərimənin miqdarından deyil, maska taxmayanların cərimələnməsindən gedir İnsanlar qanuna tabe olmalı, ona riayət etməlidir”. SİA-nın xəbərinə görə, bunu Milli Məclisin deputatı Siyavuş Novruzov parlamentin növbədənəkar sessiyasının dünən keçirilən plenar iclasında cərimələrin miqdarının azaldılması ilə bağlı irəli sürülən təklifə cavab olaraq bildirib. O bildirib ki, kimsə əhalidən dəstək almaq, xalq qazanmaq istəyirsə, bu cür fikirlər səsləndirir: “Bu, gəlir vergisi, əmlak vergisi deyil ki, burada məbləğin çox, ya da az olmasını müzakirə edərkən. Ancaq bu cür fikirlərlə əhalinin evini yıxırıq. Məsələ çox sadədir. Maska taxan heç kəs cərimə olunmayacaq. Maska tax, cərimə olunma. Biz özümüz üçün bunu hələ müəyyənləşdirməmişik, insanlara nəsihət verməyə çalışırıq”.

Xatırladaq ki, Milli Məclisin Əmək və soail siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev parlamentin bu gün keçirilən iclasında İnzibati Xətalər Məcəlləsinə dəyişikliklər layihəsinin müzakirəsi zamanı cərimə məbləğinin 20-25 manata endirilməsinə təklif etmişdi.

Nailə Məhərrəmov

Silahlı Qüvvələrin Yardım Fonduna daxil olan vəsait açıqlandı

İyunun 1-dək Silahlı Qüvvələrin Yardım Fonduna daxil olan vəsait açıqlanıb. Müdafiə Nazirliyindən SİA-ya verilən məlumata görə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 17 avqust tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş Silahlı Qüvvələrin Yardım Fonduna cari il iyunun 1-dək 110.847.750,32 AZN, 213.577,88 ABŞ dolları, 17.566,0 avro və 5000,0 rubl vəsait daxil olub.

Prezidentə təbrik məktubları: ali nüfuzun və liderlik faktorunun bariz sübutu!

Bu amil eyni zamanda Onun şəxsinin, istərsə də ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun ali dərəcədə qiymətləndirilməsinin göstəricisidir

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daxili və xarici siyasətdə mühüm uğurlar qazanmış, regionda və dünyada nüfuzu artan Azərbaycanın inkişaf modelinə beynəlxalq maraq artmaqdadır. Azərbaycanın inkişafı ölkə vətəndaşlarının rifah halının yüksəlməsi ilə bərabər, həm də regional və global əhəmiyyət daşıyır. Təsədüfi deyil ki, dünyanın nüfuzlu ekspertləri, siyasi xadimləri, ayrı-ayrı nəşrlər Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi daxili və xarici siyasəti, eləcə də dinamik islahatlar siyasətini yüksək qiymətləndirir, bu addımların möhtəşəm olduğunu vurğulayırlar. 28 May Respublika Günü ilə bağlı istər xarici ölkə rəhbərləri, istərsə də nüfuzlu təşkilat və qurumlar tərəfindən dövlətimizin başçısına ünvanlanan təbrik məktublarında da bu faktorlar vurğulanır və qeyd edilir ki, Azərbaycanda aparılan mütərəqqi siyasət amili digər ölkələr tərəfindən dəstəklənir və alışıqlanır.

Digər tərəfdən, Azərbaycanın dinamik inkişafında, beynəlxalq münasibətlərdə fəal iştirakına, BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının üzvü kimi global arenada sülh və təhlükəsizliyin təmin olunmasında, habelə digər məsələlərdə öncül yerlərdən birini tutmasının vurğulanması da sübut edir ki, Prezident İlham Əliyev tərəfindən reallaşdırılan mütərəqqi siyasət həm də nümunə etalonu olaraq qiymətləndirilməkdədir.

Bu baxımdan, nüfuzlu siyasi dairələrin Azərbaycana bu qədər diqqət ayırması, ölkəmizin uğurlarını yüksək qiymətləndirməsi və nəhayət, Prezident İlham Əliyevin siyasətinin dəstəklənməsi istər Onun şəxsinin, istərsə də ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun ali dərəcədə qiymətləndirilməsinin göstəricisidir. Daha dəqiq desək, bu realıq həm də Prezident İlham Əliyevin dünyanın nüfuzlu siyasi liderlərindən biri olduğunu bir daha təsdiq edir.

Dinamik iqtisadi inkişaf Azərbaycanın milli gücünü artıran faktor kimi

Beləliklə, ilk növbədə qeyd etmək lazımdır ki, dövlətimizin başçısının rəhbərliyi ilə həyata keçirilən inkişaf siyasətinin ən effektiv nəticələrindən biri Azərbaycanın mütəmadi səciyyə daşıyan dinamik iqtisadi inkişafıdır. Belə ki, Azərbaycanın dinamik, müstəqil iqtisadi inkişaf strategiyası rəşadətli səciyyə daşıyır. Ölkəmiz heç bir qurumdan, milli dövlətdən asılı olmayan iqtisadi siyasət yürüdü ki, bu da milli inkişafın fundamental komponenti kimi çıxış edir.

Ölkəmizdə aparılan uğurlu, məqsədyönlü siyasət nəticəsində ildən-ilə daha yüksək inkişaf göstəriciləri nümayiş etdirən iqtisadiyyatın formalaşdırılması ölkədə işgüzar fəallığın daha da yüksəldilməsinə, yoxsulluğun azaldılmasına əlverişli şərait yaradıb, əhalinin etibarlı sosial müdafiəsini təmin edib. Ötən illərdə dünyada baş verən global böhran fonunda Azərbaycan iqtisadiyyatının davamlı inkişafı, bütün sosial proqramların tam həcmdə və vaxtında yerinə yetirilməsi də deyilənləri əks etdirir.

O cümlədən, global pandemiya dövründə belə, sosial layihələrin icrası, müxtəlif obyektlərin açılışı, eləcə də, vətəndaşların rifah halının daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan addımlar da diqqətdən yanınmır. Əbəs deyil ki, Azərbaycan dövləti COVID-19 pandemiyasından əziyyət çəkən bir sıra ölkələrə humanitar yardımlar göstərir və bu amil eyni zamanda ölkəmizin beynəlxalq aləmdəki gücünü, qüdrətini təsdiq edir.

Göründüyü kimi, ölkəmizdə həyata keçirilən mütərəqqi sosial-iqtisadi tədbirlər respublikamızın daha da güclənməsini təmin edib. Bu gün hər bir sektorda iqtisadi inkişaf müşahidə olunur ki, bunun da əsasında Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən məqsədyönlü siyasət faktoru dayanır.

Səmərəli sosial siyasət vətəndaşların rifah halının yaxşılaşdırılmasına xidmət edir.

Azərbaycanda sürətli inkişaf təbii olaraq, dövlət quruculuğunun bütün sahələrinə, o cümlədən, sosial sferaya ciddi sirayət edib və bir çox sosial proqram və layihələrdə real əksini tapıb. Əlbəttə, ölkəmizin iqtisadi qüdrətinin artması vətəndaşların sosial rifahının yüksəldilməsinə yönəlmiş layihələrin həyata keçirilməsinə zəmin yaradıb. Bir

sözlə, sosial sahədə ardıcıl şəkildə həyata keçirilən layihələr onu göstərir ki, Azərbaycan hökuməti əhalinin maddi rifah halının yaxşılaşdırılması və onların bütün sosial qayğılarla əhatə olunmaları üçün güclü maliyyə imkanlarına və islahatları dərinləşdirmək iradəsinə malikdir. Təsədüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyev dəfələrlə bəyan edib ki, sosial siyasət Azərbaycanın dövlət siyasətinin ayrılmaz hissəsidir: "Bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır".

İctimai-siyasi sabitlik ölkəmizin inkişafına təkan verən strateji faktordur

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən rəşadətli daxili və xarici siyasət kursunun qanunauyğun nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycan ictimai-siyasi sabitliyin yüksək səviyyədə təmin edildiyi ölkələr sırasındadır. Ölkəmizdə bütün sahə və sektorların dinamik inkişafına təkan verən mühüm amillərdən biri olmaq etibarilə ictimai-siyasi

sabitlik həm də milli təhlükəsizliyin strateji qarantı qismində çıxış edir. Belə ki, birmənalı şəkildə qeyd etmək olar ki, Azərbaycanda hökm sürən ictimai-siyasi sabitliyin əsaslarını dövlət tərəfindən həyata keçirilən uğurlu islahatlar və tətbiq edilən yeniliklər, inkişaf modelləri təşkil edir. İnsan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının ən yüksək səviyyədə təmin edilməsi, qanunvericilik bazasının zənginləşdirilməsi, sosial-siyasi təsisatların legitimləşdirilməsi, vətəndaşların siyasi həyatda iştirakına maksimum şərait yaradılması kimi göstəricilər və nəticələr deyilənləri təsdiq edir. Digər tərəfdən, seçki prosesi, onların reallaşdırılma vasitələri və demokratiklik səviyyəsi baxımından da Azərbaycan olduqca yüksək səviyyədə qiymətləndirilir. Əlbəttə, bütün bunlar vətəndaşların siyasi həyatda daha azad və layiqli şəkildə iştirakına spesifik töhfələr verməkdir. Nəticə etibarilə, vətəndaş-dövlət münasibətləri bütün sahə və sektorlarda ən yüksək səviyyədə təmin edilməkdə və arzuolunan nəticələri verməkdədir. Siyasi-hüquqi islahatların mütəmadi qaydada və prinsiplərlə davam etdirilməsi milli təhlükəsizliyin təmin olunmasına önəmli töhfələr verməklə yanaşı, demokratik inkişafı sürətləndirməkdə və ictimai-siyasi sabitliyin əsaslarını möhkəmləndirməkdədir.

Azərbaycan demokratik inkişaf yolunda qətiyyətlə irəliləyir

Ölkəmizin daxili siyasət kursunun əsaslarına diqqət yetirərək təərəddüdsüz qeyd etmək olar ki, Azərbaycan demokratik inkişaf indeksinə görə yüksək səviyyədə qiymətləndirilən ölkələr sırasında yer alır. Demokratik dəyərlərin və təsisatların təşəkkül tapması, mütəmadi surətdə yenilənərək inkişaf etdirilməsi, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının təmin və müdafiə edilməsi kimi təməl strateji istiqamətlər müstəqil Azərbaycan dövlətinin milli siyasət kursunun əsasını təşkil etməkdədir. Odur ki, bütün bunların fonunda bu gün Azərbaycan demokratik inkişaf yolunda irəliləyən avanqard ölkələr sırasında yer almaqdadır. Ölkəmizdə demokratiya və onun başlıca atributları olan vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlətin mütləq komponentlərinin təşəkkül tapması və inkişafını təmin edən başlıca amil isə mütəmadi surətdə sistem-struktur islahatlarının həyata keçirilməsidir. Məhz bütün bunların qanunauyğun nəticəsidir ki, Qərbin aparıcı demokratik dövlətləri və təşkilatları Azərbaycanın demokratiya yoluna sadıq qaldığını və demokratikləşmə prosesini sürətləndirdiyini bəyan etməkdədirlər.

Ölkəmiz beynəlxalq təhlükəsizliyə fundamental töhfələr verən aktor kimi tanınır

Ölkəmizin xarici siyasət kursunun əsaslarından bəhs edərkən vurğulamaq gərəkdir ki, Azərbaycan regional və global təhlükəsizliyin təmin olunması işində özünəməxsus rol oynamaqdadır.

Ardı Səh. 6

Prezidentə təbrik məktubları: ali nüfuzun və liderlik faktorunun bariz sübutu!

Bu amil eyni zamanda Onun şəxsinin, istərsə də ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun ali dərəcədə qiymətləndirilməsinin göstəricisidir

Əvvəli Səh. 5

Dövlətimiz beynəlxalq təhlükəsizliyin təmin olunması, regional və global təhdidlərin qarşısının alınması istiqamətində dünya siyasətinin müstəqil aktorları ilə çoxtərəfli, bərabərsəviyyəli əməkdaşlıq etməkdədir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən pragmatik xarici siyasətlə Azərbaycan Cənubi Qafqaz bölgəsinin, Avrasiya regionunun və bütövlükdə dünyanın hərbi-siyasi, iqtisadi, ekoloji, demografik və enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında aktiv surətdə iştirak edir. Bunlarla yanaşı, Azərbaycan bir sıra istiqamətlərdəki rəşadətli fəaliyyəti ilə global təhlükəsizliyin təmin olunmasında önəmli rol oynayır. Bir sözlə, bütün bu strateji istiqamətlərdəki fəaliyyətinə və töhfələrinə görə Azərbaycan beynəlxalq təhlükəsizliyin təmin olunması işində vacib tərəfdaş aktor kimi qəbul edilməkdədir.

Azərbaycan beynəlxalq dialoq mərkəzinə çevrilib

Bütün bunlarla yanaşı, Azərbaycanın inkişafı onu siyasi, iqtisadi və mədəni cəhətdən nəinki regional, hətta global mərkəzə çevirməkdədir. İlk növbədə, siyasi sahədə qazanılan nailiyyətlər Azərbaycanı beynəlxalq ictimaiyyətə daha yaxşı tanıdırmaqla bərabər, dünyanın diqqətini respublikamıza yönəldə bilib. Bunun ən böyük təsdiqi, qeyd etdiyimiz kimi, 2011-ci ildə Azərbaycanın 155 ölkənin dəstəyi ilə BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçilməsi olub. Bu, onun göstəricisidir ki, Azərbaycan dünya miqyasında böyük hörmətə malik olan bir dövlətdir. Ölkəmiz beynəlxalq birliyin müstəqil və tamhüquqlu subyekti kimi öz milli

maraq və mənafelərini qarşılıqlı hörmət və ortaq faydalanma prinsipləri çərçivəsində həyata keçirir. Bu isə Azərbaycanın müstəqil inkişafını təmin etməklə yanaşı, öz gücünə inamını, eləcə də ölkəmizə olan etimadı artırır.

Azərbaycanın global mərkəzə çevrilməsini göstərən ən bariz cəhətlərdən biri ölkədə çoxsaylı nüfuzlu beynəlxalq tədbirlərin

keçirilməsidir. Bu cür beynəlxalq tədbirlərdə dünyanın müxtəlif ölkələrindən olan yüzlərlə nüfuzlu siyasi xadimi, ayrı-ayrı sahələr üzrə ekspertləri, həmçinin mətbuat nümayəndələri bir araya gələrək müxtəlif məsələlər üzrə dialoq, fikir mübadiləsi aparır, qərarlar qəbul edirlər. Bu kimi mühüm hadisələr Azərbaycanın global iqtisadiyyatda artan rolunun beynəlxalq səviyyədə qəbul olunması

deməkdir.

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycan təkcə siyasi, iqtisadi məsələlərdə deyil, humanitar, mədəni sahələrdə də yeni global mərkəz rolunu oynayır. Azərbaycanın mədəniyyətlərin integrasiyasına verdiyi töhfələrdən xəbər verir. Bu tədbirlərin həyata keçirilməsində dövlət başçısının siyasətinə ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri, millət vəkili, Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva də dəstək olur.

Azərbaycan bu gün dünyaya istər tolerantlıq, istər multikultural, istərsə də iqtisadi inkişaf baxımından yeni model bəxş edib. Azərbaycan xalqının keçmişindən gələn dözümlülük, xoşgörü kimi xüsusiyyətlər multikulturalizm, bərabərlik, tolerantlıq prinsipləri şəklində dövlətin siyasətində əksini tapır. Azərbaycan mədəniyyətlərin integrasiyası və tolerantlıq təcrübəsinə malik olan bir ölkədir. Bununla əlaqədar olaraq, ölkəmiz dünya sivilizasiyalarının qovşağı və multikulturalizmin nəzərə çarpan nümunəsi kimi dünyada tanınır. Həmçinin dünyada "sivilizasiyaların toqquşması" prosesinin cərəyan etdiyi, müxtəlif ölkələrdə cəmiyyətdaxili parçalanmalar nəticəsində dini, etnik zəmində konfliktlərin yaşandığı bir vaxtda Azərbaycan sabit və tolerant mühiti ilə diqqət çəkir. Təsədüfi deyil ki, bu gün tolerantlığın Azərbaycan modeli dünyada nümunə ola biləcək səviyyədə qiymətləndirilir.

Bütün bu reallıqlardan bir daha nəticə çıxararaq belə bir qənaətə gəlmək olar ki, bu günlərdə xarici dövlət başçıları və nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar rəhbərləri tərəfindən 28 May Respublika Günü ilə bağlı Prezident İlham Əliyevə ünvanlanan təbrik məktublarının hər birində qeyd edilən faktlar Azərbaycan dövlətinin və xalqının əldə etdiyi uğurlu tərəqqini təsdiq edir.

Rövşən RƏSULOV

Polşanın "Historia" nəşrində Fərid Şəfiyevin Rusiya imperiyasının köçürmə siyasətinə dair məqaləsi dərc olunub

Polşanın nüfuzlu "Historia" nəşrində Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin İdarə Heyətinin sədri Fərid Şəfiyevin Rusiya imperiyasının köçürmə siyasəti və bunun Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinə təsirinə dair məqaləsi dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə ilk olaraq Rusiya imperiyasının XIX əsrdə erməniləri Cənubi Qafqaza köçürmə siyasətinin əsas məqamları nəzərdən keçirilir. Həmçinin regionda baş vermiş demografik dəyişikliyin XX əsrdə Ermənistan ilə Azərbaycan arasında gərginləşən münaqişəyə təsiri təhlil edilir.

Müəllif bildirir ki, XIX əsrin əvvəllərində Qacarlar və Osmanlı imperiyaları ilə sərhəddə yerləşən Cənubi Qafqaz Rusiya üçün vacib strateji əhəmiyyət daşıyırdı. Buna görə də Rusiya imperiyası ermənilərin regiona köçürülməsi barədə qərar qəbul edir. Fərid Şəfiyev qeyd edir ki, ilk köçürmə 1828-ci ildə 16 mart-11 iyun tarixləri arasında baş tutub. Bu zaman 40 min erməni Qafqaza köçürülüb.

Köçürmənin ikinci dalğası isə 1829-cu ildə həyata keçirilib. Bildirilir ki, XIX əsrdə Rusiya imperiyası tərəfindən həyata keçirilən köçürmə kampaniyaları Cənubi Qafqazda radikal dəyişikliklərə səbəb olub. Bundan isə daha çox azərbaycanlılar əziyyət çəkiblər. Belə ki, onların əraziləri ilə yanaşı, iqtisadi və sosial inkişafı məhz imperialist ideyaları naminə üstünlüyü ermənilərə verən Rusiya tərəfindən idarə olunub.

Müəllif köçürülmə siyasəti ilə etnik-ərazi münaqişələri arasında bağlılığı qeyd edərək yazır ki, qeyri-bərabər demografik dəyişiklik Bakı kimi böyük şəhərlərdə də sabitliyin pozulmasına səbəb olub və 1905-1906-cı illərdə etniklərarası qanlı toqquşmalar baş verib. "Demografik vəziyyət, yəni, yaşadığı ərazilərdə say üstünlüyü etnik qrupları həmin torpaqlara iddia etməyə həvəsləndirib", - deyir müəllif vurğulayıb.

Milli Məclisin növbədənəkar sessiyasının ilk iclası keçirilib

1 iyunun 1-də Milli Məclisin 2020-ci il növbədənəkar sessiyasının ilk iclası keçirilib. İclası parlamentin Sədri Sahibə Qafarova açıb. Əvvəlcə Azərbaycanın dövlət himni səsləndirilib. Gündəliyin təsdiqindən sonra deputatlar cari məsələləri müzakirə ediblər.

Milli Məclisin komitə sədrləri Zahid Oruc, Qənirə Paşayeva, Bəxtiyar Əliyev, Hicran Hüseynova, Siyavuş Novruzov, deputatlardan Nurlan Həsənov, Ceyhun Məmmədov, Erkin Qədiri, Azər Badamov, Elman Nəsirov, Anar İsgəndərov, Rauf Əliyev, İsa Həbibbəyli, Azay Quliyev, Razi Nurullayev, Sahib Aliyev, Aqil Abbas, Hikmət Məmmədov, Aydın Mirzəzadə, Azər Kərimli, Fazil Mustafa, Sabir Rüstəmxanlı, Mələhət İbrahimqızı ölkə gündəmində baş verən önəmli məsələlərdən söz açıblar. Çıxışlarda dövlət qurumlarında ictimai şuraların yaradılması, sosial mediada tanınmış şəxslərə qarşı aqressiv və cinayət hüququna zidd şəkildə aparılan müzakirələrin qarşısının alınması üçün belə şəbəkə operatorlarına müəyyən öhdəliklərin qoyulması, qəzalı evlərin bərpasına diqqətin artırılması, QHT-lərin maliyyə mənbələrinin şaxələndirilməsi üçün qanunvericilikdə müvafiq dəyişikliyin edilməsi, bəzi rayon və kəndlərdə onlayn dərslərin daha da aktiv hal alması üçün internet ötürücülərinin gücləndirilməsi kimi təkliflər səsləndirilib.

Sonra gündəliyə daxil edilən İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsinin (ikinci oxunuş) müzakirəsinə başlanılıb. Sədr Sahibə Qafarova bildirib ki, bu məsələ Milli Məclisin mayın 31-də keçirilən iclasında birinci oxunuşda qəbul edilib.

Sənədi təqdim edən Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Fəzail Ağamalı deyib ki, ölkəmizdə karantin rejiminin bir qədər yumşaldılması cəmiyyətdə bəzi vətəndaşların məsuliyyətsiz davranışına yol açıb. Parklarda, küçələrdə, ictimai yerlərdə sosial məsafənin qorunmaması, tibbi maskalardan istifadə edilməməsi ciddi narahatlıq doğurur. Bununla əlaqədar Nazirlər Kabineti "Karantin rejimində tənəffüs yollarını qoruyan tibbi maskalardan istifadə qaydalarının tətbiqi ilə əlaqədar" qərar verib. Məcəlləyə edilən dəyişikliklər həmin hüquqi addımların davamıdır. Sənəd pandemiya dövründə sanitariya-gigiyena qaydalarının tələblərinin pozulmasına görə inzibati tənbeh hallarını müəyyən edir və bu dövrə tənəffüs yollarını qoruyan fərdi vasitələrdən istifadə ilə bağlı tələblərin pozulmasına görə cərimələri müəyyən edir.

Dəyişikliyə əsasən, karantin rejimi dövründə tənəffüs yollarını qoruyan fərdi vasitələrdən istifadə ilə bağlı müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilən tələblərin pozulmasına, habelə vəzifəli şəxslər tərəfindən həmin tələblərin pozulmasının qarşısının alınmamasına görə fiziki şəxslər 50 manat, vəzifəli şəxslər 100 manat, hüquqi şəxslər 200 manat məbləğində cərimə ediləcək. Bu xətanın inzibati tənbeh almış şəxs tərəfindən inzibati tənbeh vermə haqqında qərar qüvvəyə mindiyi gündən epidemiya əleyhinə, sanitariya-gigiyena və karantin rejimləri dövrü başa çatanaqədər təkrar törədilməsinə görə fiziki şəxslər 100 manat, vəzifəli şəxslər 200 manat, hüquqi şəxslər 400 manat məbləğində cərimələnəcək.

Fəzail Ağamalı deputat həmkarlarına pandemiya ilə əlaqədar ölkədə yaranmış vəziyyətə görə belə bir vacib sənədin hazırlanmasına dəstək verdiklərinə görə təşəkkür edib. O, sənədin birinci oxunuşda müzakirələri zamanı deputatlar tərəfindən verilən təkliflərin əhəmiyyətli olduğunu layihədə işçi qrupu tərəfindən dəyərləndirildiyini vurğulayıb.

Sonra qanun layihəsi ətrafında müzakirələr aparılıb. Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli, komitə sədri Siyavuş Novruzov, deputatlardan Fazil Mustafa, Azər Badamov, Razi Nurullayev, Əli Məsimli, Cavid Osmanov, Musa Qasımlı, Naqif Həmzəyev hazırkı dövr üçün olduqca mühüm əhəmiyyətə malik olan sənədi dəstəklədilər, təkliflərini bildirdilər. İnzibati Xətlər Məcəlləsinə edilən dəyişikliklər səsə qoyularaq ikinci oxunuşda qəbul edilib. Bununla da Milli Məclisin iclası öz işini başa çatdırıb.

Qənirə Paşayeva: "Qobu-Park" da peşəkarlıqla yanaşı, yanar ürəyi, sevgi ilə yanaşmanı görürük

Milli Məclisin Mədəniyyət Komitəsinin sədri, siyasi elmlər doktoru Qənirə Paşayeva Azərbaycan dövlətinin həssas təbəqədən olan vətəndaşlara qayğısı, o cümlədən məcburi köçkünlər üçün salınmış "Qobu Park-3" yaşayış kompleksinin açılışı və bu kompleksin inşasında bilavasitə rol alan Heydər Əliyev Fondunun xeyrixah fəaliyyəti ilə bağlı AZƏRTAC-a müsahibə verib. Müsahibəni təqdim edirik:

- Qənirə xanım, yeni inşa edilmiş "Qobu Park-3" yaşayış kompleksinin açılışında Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, kompleks Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə tikilib. Milli Məclisin deputatı kimi fondun gündən-günə genişlənən fəaliyyətini necə qiymətləndirirsiniz?

- Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva mayın 28-də məcburi köçkünlər üçün inşa edilmiş "Qobu Park-3" yaşayış kompleksinin açılışında iştirak etdilər. "Qobu Park-1" və "Qobu Park-2" kompleksi kimi, bu növbəti layihə də məhz Heydər Əliyev Fondu və onun rəhbəri Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü əsasında həyata keçirilib. Yüksək keyfiyyəti ilə seçilən üç layihə əsasında Qobu qəsəbəsində inşa edilən yaşayış komplekslərində, ümumilikdə, 3700-ə yaxın məcburi köçkün ailəsi yerləşdiriləcək. Bu da 20 minə yaxın məcburi köçkünün mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması deməkdir.

Bir deputat və vətəndaş kimi deyə bilərəm ki, Heydər Əliyev Fondu məsuliyyətli fəaliyyəti ilə fərqlənir. Fond tərəfindən əhalinin ən müxtəlif spektrli problemlərinə həssas yanaşması diqqət çəkir. Qurum öz fəaliyyətində ardıcılıq, davamlılıq, elçatanlıq, funksionallıq, peşəkarlıq prinsiplərini əsas götürərək, problemlərin dəqiq müəyyənləşdirilməsi və ən əlverişli variantların işlənməsinə üstünlük verir. Məsələn, peşəkarlıq məsələsinə gəlincə qeyd etməliyəm ki, həm adi, həm də tənqidçi ruhu ilə yanaşdıqda Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi layihələrin mükəmməlliyini görməmək mümkün deyil. Bu da təbii ki, işin peşəkarlıqla və məsuliyyətli görüldüyünü və bir komanda işinin mövcudluğunu deməyə əsas verir.

Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən və ölkəmizin çiçəklənməsinə xidmət edən bütün layihələr insanda qürur hissi yaradır. Bu layihələr həm də Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq aləmdə yayılmasına, mədəni irsimizin qorunmasına xidmət edir. Bunları deməkdə məqsədim odur ki, çoxfunksiyalı, çoxşaxəli fəaliyyət Fondun artıq xarakterinə çevrilib və onun simasını müəyyən edir. Ona görə də, bu işdə peşəkarlıqla yanaşı, yanar ürəyi, sevgi ilə yanaşmanı görürük. Bunu "Qobu Park-3" yaşayış kompleksinin açılışı bir daha sübut etdi.

- Necə düşünürsünüz, bu yaşayış kompleksinin açılışı həm də ölkəmizin iqtisadi potensialını da göstərmiş oldu...

-Tamamla doğrudur. Əgər Azərbaycanda bir Fond bu cür irimiqyaslı layihənin icrasını qısa bir müddətdə yerinə yetirə bilirsə, bu özü qeyri-adi hadisədir və önəmli dərəcədə, iqtisadi gücə əsaslanır. İqtisadi güc dedikdə, yalnız maddi imkanları nəzərdə tutmuram, o imkanların səmərəli istifadəsini, işin məqsədyönlü təşkilini, hansı problemə prioritetlik verilməsini və nəhayət, inşaatı keyfiyyət və sürətlə həyata keçirə bilən mütəxəssislərimizin, ixtisaslaşmış şirkətlərimizin mövcudluğunu da nəzərdə tuturam. Təsədüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyev hər üç kompleksin eyni şirkət - "Paşa Holding" tərəfindən inşa edildiyini xüsusi vurğuladı. Bu da etimadın, görülmüş işlərdən razılığın ifadəsidir. Həmin komplekslərdə yaşayış binalarından başqa, insanların asudə vaxtının təşkili, sağlamlığının qorunması, təhsili, məşğuliyyətini əhatə edən güclü infrastruktur qurulub. 20 minə yaxın vətəndaşımızı ağışına alan Qobu qəsəbəsi öz gözəlliyi ilə göz oxşayır. Halbuki buralar əvvəllər boş düzənlik idi. Bir sözlə, Heydər Əliyev Fondu qəsəbədə "dörd divar"dan ibarət deyil, vətənpərvərlikdən, sevgidən "yoğrulmuş" özünəməxsus "Qobu-Park" mühiti yarada bilib. Təsəvvür edin, yeni mənzilin açarını məhz 28 May - Respublika Günündə almaq bayrama bayram qatmaq, könülləri şad etmək, ümidləri inama çevirmək deməkdir və dövlətimiz bunu etdi.

Bu, Heydər Əliyev Fondunun dəst-xəttidir, bu, Fondun "qızıl" kollektivinin fədakarlığıdır. Əlbəttə, bu həm də tikinti işlərində əməyi keçən hər kəsin Mehriban xanım Əliyevanın adına layiq iş ərsəyə gətirməsinin təcəssümüdür.

- Qənirə xanım, "Qobu Park-3" yaşayış kompleksi məcburi köçkün vətəndaşlarımız üçün inşa edilib. Layihənin məhz bu kateqoriyadan olan vətəndaşlarımıza yönəlik olması təşəbbüsünün özü nədən xəbər verir?

- Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətindən ana xətt kimi keçən mühüm prinsip məhz əhalinin həssas təbəqəsinə olan diqqət və qayğıdır. Fond öz yurd-yuvalarından məcburi köçkün salınmış insanlarımızla bağlı məsələlərə həmişə tənəffüslənir və vəzifə kimi yanaşır. Mən "Qobu Park" kimi nəhəng layihənin mövcud keyfiyyət və sürətini də məhz bu amillə bağlayırdım.

Ən mühümü isə odur ki, "Qobu-Park" yaşayış kompleksləri sabah, birisi gün işğaldan azad olunacaq şəhər və qəsəbələrimizdə tikinti-bərpa, abadiq, geniş quruculuq işləri üçün bir başlanğıc və belə demək mümkünsə, baş məşqdır. İnşallah, torpaqlarımızı azad etdikdən sonra daha gözəl, daha rahat və daha miqyaslı yaşayış kompleksləri, abad məhəllələr, geniş küçələr salınacaq, yeni infrastruktur layihələri həyata keçiriləcək. Bütün bunlar vətəndaşlarımıza ötən illərin ağır-acılarını unutmaqda, yaralarını sarımaqda mühüm rol oynayacaq. Çünki bu işlərin mayasına ana şəfqəti, rəhbər qətiyyəti qatılmış olacaq.

"Qarşıda görüləsi işlər kifayət qədər çoxdur"

"Bu gün dünya iqtisadi və maliyyə böhranı yaşayır. Amma ölkəmizdə cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında 2003-cü ildən başlayan sosial-iqtisadi inkişaf eyni tempə davam etməkdədir. Bu inkişaf dövlətə imkan verir ki, öz vətəndaşlarının, xüsusilə də onların ən həssas hissəsi olan qaçqın və məcburi köçkünlərin sosial rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində böyük layihələr həyata keçirsin. İndiyədək bu kateqoriyadan olan 300 mindən çox insanın mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması dediklərimizə sübutdur. Dövlət başçısının söylədiyi kimi, "məcburi köçkünlərlə bağlı olan heç bir layihədə heç bir yubanma yoxdur, heç bir proqramın ixtisarı nəzərdə tutulmur". Bunu SİA-ya millət vəkili İlham Məmmədov deyib.

Qarşıda görüləsi işlərsə kifayət qədər çoxdur. Prezident bunun anonsunu da verib: "Bu il qarşıya hədəf qoyulub ki, 7 min, bəlkə də 8 min məcburi köçkün ailəsi evlərlə, mənzillərlə təmin edilsin. Əgər biz buna nail olsaq, bir il ərzində həm Bakı şəhərində, Sumqayıt şəhərində və digər şəhərlərdə təqribən 40 minə yaxın insan yeni evlərə köçürüləcək. Bu işlər ardıcılıqla aparılır. Biz gələn ilin İnvestisiya Proqramında da bu məqsədlər üçün vəsait ayıracağıq".

Deputat bildirib ki, pandemiya, neftin qiymətinin əhəmiyyətli dərəcədə aşağı düşməsi müəyyən çətinliklər yaratsa da, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən düzgün iqtisadi siyasətin nəticəsində inkişaf tempi qorunub saxlanılır. Aparılan islahatlar insan amilinin yüksəlişinə xidmət edir. İqtisadiyyatla bərabər sosial sahələr də inkişaf etdirilir. Görülən hər iş, qəbul edilən hər qərar "sosial dövlət" konsepsiyasına sadiqliyin təsdiqidir. Cənab İlham Əliyev ölkəmizin inkişafı, xalqımızın sosial rifahı naminə fəaliyyəti ilə hər bir azərbaycanlının Prezidenti olduğunu uğurla nümayiş etdirir. Belə bir liderin rəhbərliyi altında Azərbaycan hələ bundan da gözəl günlər yaşayacaq. Xalqa və dövlətə şərəfli xidmət bunu zəruri edir".

Ceyhun Rasimoğlu

Birinci sinifdə oxuyacaq sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların müayinəsinə start verilib

İyunun 1-də 2020-2021-ci tədris ilində xüsusi təhsildə I sinfə qəbul olunacaq və həmçinin təkrar müayinəsi tələb olunan sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların müayinəsinə start verilib.

Təhsil Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Psixoloji-tibbi-pedaqoji komissiyalar tərəfindən həyata keçirilən proses sentyabrın 30-dək davam edəcək. Nazirlər Kabineti yanında İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin hazırladığı "Vətəndaş qəbulu həyata keçirən qurumlarda koronavirus (COVID-19) infeksiyasının profilaktikasına dair metodiki göstərişlər"ə müayinə zamanı riayət olunmasına və eləcə də müayinə tarixlərinə dair təlimat məktubu yerli təhsili idarəetmə orqanlarına göndərilib.

Azərbaycanda pul bazası artıb

İyunun 1-nə ölkədə pul bazası 10 milyard 921,2 milyon manat təşkil edib. AZƏRTAC Mərkəzi Banka istinadla xəbər verir ki, bu göstərici mayın

1-i ilə müqayisədə 855,5 milyon manat çoxdur.

ABŞ rəhbərliyi dərin düşünməli və nəticə çıxarmalıdır

Ay d i n məsələsidir ki, ABŞ-da baş verən ixtişaşları yatıracqlar. Bir çox insan həlak olacaq, bir çoxu həbs olunacaq, Milli Qvardiya öz sözünü deyəcək, ölkədə güc strukturları onlara qarşı çox sərt addımlar atacaq. Lakin bütün bunlara baxmayaraq ABŞ-dakı bu qarşıdurmalar çox dərin izlər buraxacaq". Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq Fikrət Sadıqov deyib.

Onun sözlərinə görə, əvvəla bunu yaddan çıxarmaq olmaz ki, ABŞ-da irqi ayrışdırıcılıqla bağlı polis zorakılığı birinci dəfə deyil: "Amerikanın 40 şəhərində artıq üsyanlar baş verir. Qaradərili insanlar öz hüquqlarını tələb edərək hakimiyyətə qarşı çıxışlar edirlər. Vaşinqtonda Ağ Evin qarşısında əhali yığılıb müxtəlif şuarlarla hökumətdən ədalət tələb edirlər. Tramp özü hansısa bunkerdə gizlədilib və Ağ Evdə çalışanlara tapşırıb ki, işə gəlməsinlər. Bu faktiki olaraq fəvqəladə vəziyyətdir".

F.Sadıqov vurğulayıb ki, bu cür fəvqəladə vəziyyətin səbəbləri məhz elə onların özündə-güc strukturlarında, polislərindədir: "Çünki bu vəhşilik gəc-tez belə nəticələnməli idi. Qaradərili insanlar bu cür hallar çox dözüb, göz yumub, lakin bütün bunlara əbədi olaraq göz yummaq mümkün deyildi. Burada bir məsələ də var. Əlbəttə bu ixtişaşlar yatırılrsa da belə, bu seçiqabağı kompaniyaya təsir edəcək. Bir tərəfdən pandemiya, digər tərəfdən ölkədə belə bir narazılıq, həbs olunanlar, ölənlər, yaralananlar və.s seçki kompaniyalarına təsirsiz ötürə bilməz. Düşünürəm ki, bütün bunlar Trampın reytinglərinə də böyük mənfi təsir göstərəcək. Biz bu gün bu reallıqları müşahidə edirik və bütün bunların fonunda deyə bilərik ki, hər halda ABŞ rəhbərliyi bu məsələləri dərin düşünməli və müəyyən nəticə çıxarmalıdır".

Küveyt qəzetlərində Azərbaycanla bağlı məqalələr dərc olunub

Küveytdə gündəlik ərəb dilində nəşr edilən və böyük oxucu auditoriyasına malik "Əl-Jareeda", "Əl-Vasat" qəzetlərinin və "Dasmannews" elektron xəbərlər qəzetinin 28 may tarixli buraxılışlarında "Azərbaycan səfirliyi: Ölkəmiz dünya miqyasında mühüm rol oynayan dövlətə çevrilmişdir", "Müsləman Şərqi qində ilk parlamentli Respublikanın qurulmasından 102 il keçir" və "Azərbaycan səfirliyi: Küveyt milli prinsiplərə əsaslanan tarazlaşdırılmış siyasət modelidir" sərlövhəli məqalələr dərc edilib.

Azərbaycanın Küveytdəki səfirliyindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, məqalələrdə 102 il əvvəl 1918-ci il mayın 28-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaradılmasından bəhs olunur. Bildirilir ki, Azərbaycan tarixində ilk parlamentli respublika olan Xalq Cümhuriyyəti bütün Şərqdə, o cümlədən İslam dünyasında ilk demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət olub və bir sıra böyük dövlətlər tərəfindən de-fakto tanınıb. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti bir çox ölkələrdən əvvəl qadınlara seçki hüququ verib. Cəmi 23 ay yaşamasına baxmayaraq, Xalq Cümhuriyyəti həmin dövrdə ölkə həyatının bir çox sahələrində, o cümlədən dövlət və hərbi quruculuq, iqtisadiyyat və mədəniyyət, təhsil və səhiyyə sahələrinin inkişafı istiqamətində bir sıra mühüm addımlar atıb, milli valyutasını dövrüyyəyə buraxıb, dövlət bankı yaradıb və digər mühüm iqtisadi islahatlar həyata keçirib.

Məqalələrdə Azərbaycanın 1991-ci ildə müstəqilliyini bərpa etdiyi vurğulanır, ümummillil lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizin qazandığı nailiyyətlərdən bəhs olunur. Qeyd olunur ki, Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə hazırlanmış milli enerji strategiyası xalqın rifahı və tərəqqisinə yönəldilib, 1994-cü ilin sentyabr ayında Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda neft yataqlarının dərinlikdə yerləşən hissəsinin birgə işlənməsi haqqında dünyanın ən iri neft şirkətləri ilə "Əsrin müqaviləsi" imzalanıb.

Yazılarda Mərkəzi Asiya, Cənubi

Qafqaz və Avropa arasında ticarət əlaqələrini və iqtisadi əməkdaşlığı gücləndirmək üçün tarixi "İpək Yolu" nun bərpasına Azərbaycanın verdiyi dəstək xüsusi vurğulanır. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın uğurlu inkişafının davam etdiyi qeyd edilir. Məqalələrdə Azərbaycanın təşəbbüsü və iştirakı ilə həyata keçirilən qlobal layihələrdən bəhs olunur, ölkəmizdə aparılan islahatlar iqtisadiyyatın daha da inkişafına təkan verdiyi qeyd edilir. Bu gün Azərbaycanın güclü bir ölkəyə çevrildiyi, Mərkəzi Asiya və Xəzəryanı dövlətlər arasında iqtisadiyyatı ən sürətlə inkişaf edən bir ölkə olduğu diqqətə çatdırılır. Ölkəmizdə investisiyanın təşviqi mexanizminin həyata keçirildiyi və əlverişli investisiya mühitinin yaradıldığı, Azərbaycan təbii sərvətlərlə, xüsusilə neft və qaz ilə zəngin bir ölkə olduğu bildirilir.

Eyni zamanda, Azərbaycanın zən-

gin mədəni irsə sahib olan bir ölkə olduğu, Azərbaycanda müxtəlif mədəniyyətlərin, millətlərin nümayəndələrinin bərabər şəkildə yaşadığı, bunun bir çox ölkələrə nümunə olduğu qeyd edilir.

Eyni zamanda, Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın suverenliyinin və müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş torpaqlarımızın danışıqlar yolu ilə azad edilməsi, eləcə də inkişafın dayanıqlılığının təmin edilməsi istiqamətində yorulmaz fəaliyyətini davam etdirdiyi xüsusilə vurğulanıb.

Göstərilənlərlə yanaşı, ölkəmizin taleyüklü problemi olan Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı Küveyt Dövlətinin daim ölkəmizin haqlı mövqeyini dəstəklədiyi və bu mövqeyin Azərbaycan xalqı və hökuməti tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyi oxucuların diqqətinə çatdırılıb.

BP Azərbaycandakı neft-qaz layihələrinə xərclədiyi vəsaiti açıqlayıb

BP indiyədək Azərbaycandakı neft-qaz layihələrinə xərclədiyi vəsaitin həcmi açıqlayıb. AZƏRTAC BP-nin "2019-cu il üçün Azərbaycan üzrə Davamlı İnkişaf hesabatı"na istinadla xəbər verir ki, şirkət 1995-ci ildə əməliyyatların başlamasından bəri (ötən ilin sonuna kimi) Azərbaycanda "Azəri-Çıraq-Günəşli" (AÇG) yataqlar bloku, Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft boru kəməri (BTC), "Şahdəniz" və Cənubi Qafqaz Boru Kəməri (CQBK) layihələrinə 75 milyard dollar əsaslı xərclər çəkib.

Azərbaycanda daha 168 nəfər koronavirusa yoluxdu

Azərbaycanda koronavirus infeksiyasına daha 168 yoluxma faktı qeydə alınıb, 80 nəfər müalicə olunaraq sağalıb və evə buraxılıb. Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahdan AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 1940, 1952, 1955, 1959 və 1962-ci il təvəllüdü 5 nəfər vəfat edib.

Hazırkı dövrdə ölkəmizdə 5662 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müəyyən edilib, onlardan 3508 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 68 nəfər vəfat edib, 2086 nəfərin xüsusi rejimli xəstəxanalarda müalicəsi davam etdirilir. Həmin şəxslərdən 55 nəfərin vəziyyəti ağır, 69 nəfərin vəziyyəti orta ağır qiymətləndirilir, digərlərinin səhhəti stabildir. Ötən müddət ərzində yeni yoluxma hallarının müəyyənləşdirilməsi ilə əlaqədar 302.933 test aparılıb.

Dünyanı бүürüyən, artıq birinci mərhələsi başa çatan, hətta bəzi ölkələrdə ikinci dalğası müşahidə olunan, sosial və iqtisadi fəsadları gətirdikə dərinləşən koronavirus pandemiyası hər bir ölkə üçün sınaq oldu. Təbii ki, hər bir dövlət bu sınaqdan az itki ilə çıxmaq üçün malik olduğu imkanlara, təcrübəyə uyğun addımlar atır. Reallıq budur ki, əksər dünya ölkələrində koronavirus pandemiyasının istər insanların sağlamlığına, istərsə də iqtisadiyyata vurduğu zərblər ölçüyəgəlməz dərəcədə böyükdür. Gündən-günə yoluxma və ölüm hallarının artması bir signal, çağırışdır. Epidemiyaya başlayan gündən etibarən hər zaman olduğu kimi, Azərbaycan yenə də öz təkmil təcrübəsi ilə dünyanın diqqətində oldu. Ölkə daxilində, eyni zamanda, beynəlxalq səviyyədə həyata keçirilən tədbirlər Azərbaycan dövlətinin məsələyə dərhal adekvat reaksiya verdiyini və bundan uğurla çıxmaq üçün təkmil yollar axtardığını ortaya qoydu.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Yeni Azərbaycan Partiyası Siyasi Şurasının üzvü, "İki sahili" qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə bildirib.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, istənilən məsələnin həllində başlanğıc mərhələ önəmli rol oynayır. Azərbaycanın ilk gündən atdığı addımların təqdir olunması, Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının rəsmilərinin görülmə işləri yüksək dəyərləndirmələri səbəbsiz deyil. "Koronavirusla bağlı ölkələr indi özlərini təcrid ediblər, bu da təbiidir. Biz indi görürük ki, hətta bir-birinə çox yaxın olan ölkələr, təşkilatlar, artıq hələ öz problemlərini həll edir və müxtəlif ölkələrdə bu məsələyə yanaşma da fərqlidir. Hesab edirəm ki, bizim yanaşmamız ən geniş və ən düzgün yanaşmadır", - söyləyən dövlətimizin başçısı İlham Əliyev vurğulayır ki, ilk növbədə, qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi nəticəsində xəstəliyin geniş yayılması üçün addımların atılması əsas idi. Vətəndaşlardan daha məsuliyyətli olmaq tələb edilirdi. Dünya miqyasında müqayisə apardıqda Azərbaycanda vəziyyətin daha yaxşı olduğu diqqətdən kənarda qalmır. Məhz bunun nəticəsidir ki, ölkəmiz birinci mərhələni az itki ilə başa vurdu. Amma bu, o demək deyil ki, pandemiya sona çatıb. Onun ikinci dalğasının baş verməsi qaçılmazdır. Bunun üçün qabaqlayıcı tədbirlərin davam etdirilməsi bu günümüzün əsas tələbləri sırasındadır.

O deyib: "Prezident İlham Əliyevin, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın bütün çağırışlarında vətəndaş məsuliyyəti əsas yer tutur. Mehriban Əliyeva koronavirus infeksiyası ilə bağlı xalqımıza dəfələrlə etdiyi müraciətdə bildirir ki, vaxtında görülmüş və düşünülmüş tədbirlər sayəsində ölkəmiz özünü həqiqətdən də faciəli ssenaridən qurtara bildi: "Çətin sınaq günlərində xalqımız bir daha ən yaxşı xüsusiyyətlərini nümayiş etdirdi və bu, sonsuz təşəkkürə layiqdir. Biz öz Vətənimizin təhlükəsizliyinin qayğısına qalırıq və qalırıq, təhlükəyə qarşı yenilməz birlik nümayiş etdiririk". Bu inam da ifadə olunur ki, müdrik xalqımızın ən gözəl xüsusiyyətləri - ruh yüksəkliyi və mərdlik, mərhəmət və şəfqət, inam və məhəbbət sayəsində biz birlikdə bu ciddi çağırışın öhdəsindən gələcəyik".

Baş redaktor bildirib ki, ölkəmizdə koronavirus pandemiyasına yoluxanların müalicəsinin lazımı səviyyədə təşkili görülmə qabaqlayıcı tədbirlərlə yanaşı, Azərbaycanın səhiyyə sisteminin təkmilliyinə də aydınlıq gətirir. 20 xəstəxana koronavirus xəstələrinin ixtiyarına verilib ki, onlar ən müasir avadan-

lıqlarla təchiz edilib. Pandemiya dövründə Bakıda 575 çarpayılıq "Yeni klinika" tibb müəssisəsi, digər 3 şəhərdə ümumi çarpayı sayı 500-dən artıq olan yeni xəstəxanalar istifadəyə verilib. Qısa müddətdə 6-sı dövlət, 4-ü özəl sahibkarlar

navirus infeksiyasının yayılması nın qarşısının alınması məqsədilə 24 martdan elan edilən karantin qaydalarında yaşı 65-dən çox olan şəxslərin evdə qalması məsləhəti böyüklərimizə olan diqqətin bariz nümunəsi kimi dəyərləndirildi.

COVID-19-la mübarizə hər kəsin gündəlik həyat tərzinə çevrilməlidir

tərəfindən tikilməkdə olan, hər biri 200 çarpayılıq 10 müasir modul tipli xəstəxananın istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulub. Artıq onlardan biri istifadəyə verilib. Koronavirusla Mübarizəyə Dəstək Fondu na 110 milyon manatdan çox ianə toplanıb ki, bu da xəstələrin müalicəsi üçün zəruri olan bütün imkanların yaradılmasına yönəldilib. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bu mübarizədə əsas məsuliyyətin həkimlərin üzərinə düşdüyünü xüsusi vurğulayır. Sağlamlığımızın keşiyində dayanan həkimlərimizin əməyi dövlətimiz tərəfindən yüksək dəyərləndirilir və alqışlanır. "Ona görə həkimlər ən yüksək qiymətə layiqdirlər", - söyləyən dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bildirir ki, həkimlərə həmrəylik və dəstək üçün müxtəlif aksiyalar keçirilir və keçiriləcək. Ölkəmizin müasir memarlıq rəmzlərindən biri olan "Alov qüllələri"ndə də həkimlərə münasibət öz aydın ifadəsini tapıb.

Qeyd olunub ki, dövlətimizin vətəndaşlarını koronavirus pandemiyasından etibarlı müdafiəsini təşkil etmək istiqamətində atdığı addımlar dövlət-vətəndaş birliyinin vacibliyini təsdiqləyir. Bu çağırışlar günümüzün əsas tələbinə çevrilib. "Özümüzü qoruyaq, böyüklərimizə sahib çıxaraq, əzizlərimizə dəstək olaq. Bu dəstək üçün təbii ki, ehtiyac olmadığı təqdirdə evdə qalmağımız, səbəbsiz yerə küçəyə çıxmamağımız tələb olunur. Bu halda özümüzə də yanaşı, doğmalarımızı, ətrafımızdakı insanları virusa yoluxmadan qoruyar, onların sağlamlığına vətəndaş kimi dəstək olarıq", - söyləyən baş redaktor vurğulayır ki, Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın xüsusi karantin qaydalarını sərtləşdirməsi, yaxud yumşaltması da vətəndaşların sağlamlığının təminatında, eyni zamanda, onların əvvəlki həyata qayıtmalarında əhəmiyyətli rol oynayır. Karantin qaydalarının zaman-zaman yumşaldılması müəyyən dövr üçün statistik rəqəmlərə əsaslanır. Bir mühüm məqamı da xüsusi qeyd etməliyə ki, koro-

lar xüsusi risk qrupuna aiddir. Onu da qeyd edək ki, karantin qaydalarının yumşaldılmasında yer alan mühüm məqamlardan biri də yaşı 65-dən yuxarı olan vətəndaşlar üçün qadağalar may ayının 18-dən götürüldü. Amma bununla yanaşı, belə bir çağırış edildi ki, ehtiyac duyulduğu təqdirdə evdən çıxmaq gərəkdir.

V.Rəhimzadə bu məqamı təəsüf hissi ilə vurğulayıb ki, karantin rejimi yumşaldılardan və sərt qadağalar aradan qaldırılardan sonra, yeni yoluxma hallarının sayında artım müşahidə olunmağa başlayıb. Əldə edilmiş pozitiv nəticəni qoruyub saxlamaqda çətinliklər yaranıb. Təbii ki, buna səbəb insanlarda arxayınlıq hissinin yaranması, pandemiyanın ümumiyyətlə, yoxa çıxması barədə təəssüratların formalaşmasıdır. Bugünkü gündə maarifləndirmə işlərinin daha da genişləndirilməsinə böyük ehtiyac vardır. Prezident İlham Əliyev bildirir: "Bəziləri hesab edir ki, bə-

fəaliyyətə çağırılmalıdır. Nəzərə alaq ki, ölkəmiz pandemiya dövründə digər tədbirlərlə yanaşı, tibbi maska çatışmazlığının yaşanmaması üçün iki müəssisənin istifadəyə verilməsinə nail oldu. Müsbət nəticələrin davamlılığını təmin etmək üçün maarifləndirmə işləri daha geniş vüsət almalıdır. Koronavirus infeksiyasının müalicəsi üçün zəruri dərman preparatı, həmçinin bu xəstəliyə qarşı peyvəndə tapılmadığından virusla mübarizə hər kəsin gündəlik həyat tərzinə çevrilməlidir.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, sosial məsuliyyətin artırılması, ictimai nəzarətin gücləndirilməsi bütün cəza tədbirlərinin ən önəmlisidir. Hər kəs özünə və doğmalarına, ətrafındakı insanlara diqqət, qayğısını nizam-intizam qaydalarına riayət etməklə nümayiş etdirə bilər. Sosial məsafənin qorunması, tibbi maskalardan istifadə edilməsi, gigiyena qaydalarına əməl olunması bu dəstəyimizin ən yük-

sek ifadəsi olar. Artıq ölkəmizdə də epidemiya əleyhinə, sanitariya-gigiyena və karantin rejimləri dövründə tənəffüs yollarını qoruyan fərdi vasitələrdən istifadə ilə bağlı müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilən tələblərin pozulmasına, habelə vəzifəli şəxslər tərəfindən həmin tələblərin pozulmasının qarşısının alınmamasına görə cərimələr müəyyənləşdirilib. Bu cərimələr sosial məsuliyyətin hissini artırılmasına necə təsir göstərəcək, bunu növbəti dəfə açıqlanacaq statistik rəqəmlər göstərəcək. Reallıq budur ki, Azərbaycan pandemiyaya təcrübəsi ilə dünyaya nümunədir. Dünyaya birlik, həmrəylik çağırışını edən və bunu əməldə təsdiqləyən Azərbaycan daxilində birliyimiz ilə də nümunədir. "Biz birlikdə güclüyük!".

"Bu gün hər kəs maarifləndirmə işinin fəal iştirakçısı olmalıdır", - söyləyən V.Rəhimzadə qeyd edib ki, hər bir şəxs sosial məsuliyyətdən irəli gələrək özünü, yaxınlarını və digər cəmiyyət üzvlərini qorumaq üçün mövcud sanitariya-gigiyenik qayda və tələblərə ciddi riayət etməli, başqalarını da bu

Baş Prokurorluq: Yalan informasiyalar yayan KİV-lər barəsində ən ciddi tədbirlər görülməli

Bəzi kütləvi informasiya vasitələrində Bakı Şəhər Prokurorluğunun əməkdaşı Yusif Səməndərovun guya yeni növ koronavirus (COVID-19) infeksiyasına yoluxması səbəbindən vəfat etməsi, eləcə də Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi (TƏBİB) tərəfindən Bakı Şəhər Prokurorluğunda onunla ünsiyyətdə olan şəxslərdə koronavirusla bağlı edilmiş test nəticələrinin bir neçə əməkdaşda pozitiv çıxması barədə yalan məlumatlar yayılıb.

Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğunun mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, bəzi kütləvi informasiya vasitələri tərəfindən süni ajiotaj yaratmaq məqsədilə ictimaiyyətdə yanlış fikrin formalaşdırılmasına xidmət edən həmin məlumatlar həqiqəti əks etdirmədiyindən təkzib olunur.

Baş Prokurorluq bildirir ki, koronavirusla mübarizə ilə bağlı həyata keçirilən profilaktiki tədbirlər çərçivəsində prokurorluq əməkdaşları testlərə cəlb edilib. Onlardan yalnız birində koronavirus infeksiyasına yoluxma halı qeydə alınıb. Həmin əməkdaşın hazırda sosial izolyasiya rejimində müalicəsi həyata keçirilir.

Aparılmış araşdırmalarla Yusif Səməndərovun "kəskin ürək və tənəffüs çatışmazlığı" diaqnozu ilə 1 sayılı Kliniki Tibbi Mərkəzə daxil olması və həmin xəstəlikdən mayın 31-də vəfat etməsi, eyni zamanda, onun koronavirus test nəticəsinin neqativ çıxması müəyyənləşdirilib. Azərbaycan Respublikasının Baş Prokurorluğu kütləvi informasiya vasitələrinə bir daha xəbərdarlıq edir ki, bu qəbildən olan yalan informasiyaların yayılmasını həyata keçirən KİV-lər barəsində ən ciddi tədbirlər görülməli.

Əgər cəriməni ödəməkdən imtina etsəniz, bunu bilməlisiniz!

Sədr Mayis Əliyev maskalardan istifadə etməyə görə İnzibati Xətalər Məcəlləsinə edilən dəyişikliyə əsasən, maskadan istifadə etmədiyi halda cəriməni ödəməkdən imtina edən şəxslərin nə ilə üzləşəcəyindən danışarkən deyib.

Onun sözlərinə görə, əgər qərar çıxarılsaydı, inzibati qaydada protokol tərtib edilibsə, cərimənin ödənilməsi artıq icraya bağlı olan məsələdir: “Məhkəmə yaxud qanunu icra edən qurumlar var. Qərarların icraçısı göndəriləcək həmin qurumlara və artıq təminatı onlar həyata keçirəcək. Əgər şəxs cəriməni ödəməkdən imtina edərsə, o məhkəmədə bunu mübahisələndirməlidir. Yalnız bundan sonra məsələ məhkəmənin qərarı ilə tənzimləne bilər. Başqa bir hal yoxdur. Əgər şəxs barəsində inzibati protokol tərtib edilibsə və o karantin rejiminin qaydalarını pozubsa, bunu yalnız məhkəmə qaydası ilə mübahisələndirməlidir”.

Hüquqşünas vurğulayıb ki, İnzibati Xətalər Məcəlləsinə görə müəyyən olunmuş yerlərdə tibbi maskalardan istifadə etmədikdə, əgər onlar barəsində inzibati qaydada protokol tərtib edilərsə, onlar törətmiş olduğu inzibati xətəyə görə cavab verməlidirlər: “QHT rəhbəri kimi biz, liderlər olaraq bu qaydalara riayət olunmasını təbliğ edirik. Son dövrlər yoluxanların sayı artıb və bu dinamikanın qarşısını almaqdan ötrü ən yaxşı məsələlərdən biri Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının tövsiyələrinə riayət etməli və sosial izolyasiya, gigiyenik qaydalara riayət etmək, sosial məsəfəni saxlamaq və fərdi mühafizə vasitələrindən istifadə etməkdir”.

Qeyd edək ki, Milli Məclisin dünən keçirilən plenar iclasında İnzibati Xətalər Məcəlləsinə dəyişikliklər müzakirə edilib. Məcəlləyə edilən dəyişikliyə əsasən, karantin rejimləri dövründə tənəffüs yollarını qoruyan fərdi vasitələrdən istifadə ilə bağlı tələblərin pozulmasına görə cərimələr müəyyənləşib. Məcəlləyə dəyişiklik layihəsi I oxunuşda qəbul edilib.

“Azərbaycanda uşaq hüquqlarının qorunması yüksək səviyyədə həyata keçirilir”

1950-ci il iyun ayının 1-də Qadınların Beynəlxalq Konfransında uşaqların hüquqlarının təmin edilməsi məqsədilə bu tarix bütün dünyada Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü kimi elan edilib. Azərbaycanda da hər il bu gün qeyd olunur. Bundan əlavə, BMT tərəfindən 1989-cu ildə Uşaq Hüquqları haqqında Konvensiya qəbul edilib.

Azərbaycanda uşaqların sağlam, firavan yaşaması, onların hüquqlarının yüksək səviyyədə qorunmasına xidmət edən dövlət siyasətinin əsası Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub: “Ölkəmizdə uşaqların sağlam, firavan yaşamasına, onların hüquqlarının yüksək səviyyədə qorunmasını təmin edən dövlət siyasətinin əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur.”

Bu barədə Milli Məclisin deputatı Rauf Əliyev bildirib. O qeyd edib ki, Ulu öndər Heydər Əliyev 1993-cü ildə respublikamızda ikinci dəfə hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra bütün sahələrdə olduğu kimi, uşaq hüquqlarının qorunması, onların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi, hərtərəfli qayğı ilə əhatə olunması istiqamətində genişmiqyaslı işlər görülməyə başlandı. Bu dövrdən etibarən uşaqların sağlamlığının qorunması, müasir tələblərə cavab verən şəraitdə təhsil almaları istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirildi. Eyni zamanda uşaq hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı qanunvericilik bazası formalaşdı, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisində mühüm qanunvericilik aktları qəbul olundu. Bu mənada “Uşaq Hüquqları haqqında”, “Validəynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında”, “Yetginlik yaşına çatmayanların baxımsızlığının və hüquq pozuntularının profilaktikası haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunlarının qəbul edilməsini və bu qanunların təkmilləşdirilməsi istiqamətində aparılan işləri xüsusi ilə qeyd etmək lazımdır.

Bu gün uşaqların ən böyük hamisi olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev, Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə bu istiqamətdə mühüm addımlar atılır, böyük işlər görülür:

Mehriban xanım Əliyevanın bilavasitə rəhbərliyi altında həyata keçirilən çoxsaylı layihələr və proqramlar uşaqların həyatında mühüm rol oynayır. Uşaqların sağlam və yüksək təhsilli böyümələri, gələcəkdə savadlı vətəndaş kimi formalaşmalarına diqqət yetirmək, onların qayğı ilə əhatə olunması Heydər Əliyev Fondun fəaliyyət istiqamətlərindən biridir. Heydər Əliyev Fondu fəaliyyət göstərdiyi illər ərzində uşaqlar üçün çoxsaylı səhiyyə obyektləri, təhsil ocaqları, uşaq bağçaları, bədi-yaradıcılıq mərkəzləri, idman və istirahət komplekslərinin tikilməsi istiqamətində çoxsaylı layihələr həyata keçirilib, müxtəlif əlamətdar günlərdə və bayramlarda Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü və bilavasitə iştirakı ilə uşaqlar üçün mərasimlər, şənlik tədbirləri keçirilir. “Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı”, “Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb”, “Təhsilə dəstək”, “Diabetli uşaqlara ən yüksək dəstək”, “Talassemiyaşaz həyat naminə” və bu kimi layihələr istəfə təhsil, istərsə də səhiyyə sahəsində Mehriban xanım Əliyevanın uşaqlarla bağlı fəaliyyətində əsas istiqamətlərdəndir.

Bu gün ölkəmizdə uşaq hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı müxtəlif tədbirlər həyata keçirilir: Azərbaycan dövləti uşaqlar üçün bütün sahələrdə geniş imkanlar yaradıb. Uşaqlar bu imkanlardan səmərəli istifadə etməli, bilik və bacarıqlarını artırmalı, tariximizi, mədəniyyətimizi, milli adət və ənənələrimizi yaxşı öyrənməlidirlər. Uşaqların sağlam mühitdə tərbiyə olunması üçün zəruri şəraitin yaradılması, valideyn himayəsindən məhrum olan onların dövlət qayğısı ilə təmin edilməsi, zorakılıq hallarının qarşısının alınması kimi vacib məsələlər daim diqqət mərkəzindədir. Azərbaycanda uşaqların xoşbəxt, firavan yaşaması üçün onlara yaradılmış şərait, göstərilən dövlət qayğısı yüksək səviyyədədir. Uşaqların hüquqlarının qorunması, rifahının yüksəldilməsi, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi dövlət siyasətinin başlıca istiqamətlərindən biridir. Ümumiyyətlə ölkəmizdə uşaqların hüquqları ən ali səviyyədə Konstitusiyaya qanunları ilə qorunur. Azərbaycan dövləti uşaq hüquqlarının qorunmasının və təhlükəsizliyinin qarantıdır.

Əmlak bazarında vəziyyət: Qiymətlər ucuzlaşıb?

Rayon və şəhərlər arasındakı əlaqələrin məhdudlaşması, ali təhsil müəssisələrinin distand təhsil sistemində keçməsi nəticə etibarilə kirayə mənzillərə də tələbin azalmasına gətirib çıxardı”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin Əmək və Sosial Siyasət Komitəsinin üzvü olan deputatı Vüqar Bayramov pandemiyanın əmlak sektorunda yaratdığı durğunluqdan və əmlak bazarındakı qiymətlərdən danışarkən deyib.

Onun sözlərinə görə, pandemiyanın ən çox təsir etdiyi sektorlardan biri də, məhz, əmlak bazarıdır və nəzərə alsaq ki, həm global, həm də milli səviyyədə pandemiya əmlak bazarına ciddi təsir göstərmişdir: “Əmlak bazarında aktivliyin azalması müşahidə olunur. Həm də daşınmaz əmlakın satışında, həm də kirayə bazarında biz aktivliyin azalmasını müşahidə etmişik. Bu da təbii ki, pandemiyanın təsirləri ilə bağlıdır. Pandemiya dövründə insanlar əmlak bazarına sərmayə qoyuluşunda böyük marağa sahib olmadılar. Digər tərəfdən də xüsusilə rayon və şəhərlər arasındakı əlaqənin məhdudlaşması, ali təhsil müəssisələrinin distand təhsil sistemində keçməsi nəticə etibarilə kirayə mənzillərə də tələbin azalmasına gətirib çıxardı. Sözsüz ki, post-pandemiya dövründə yerli daşınmaz əmlak bazarında biz aktivliyin artacağını proqnozlaşdırırıq. Xüsusilə də, əgər sentyabr ayından etibarən post-pandemiyanın təsirləri minimumlaşarsa, yeni təhsil ilində onlayn təhsildən oflayn təhsil sistemində keçid bərpa olunarsa, bu da mənzil bazarında tələbin artmasına gətirib çıxaracaq”.

Millət vəkili vurğulayıb ki, bütün bunlara baxmayaraq daşınmaz əmlak bazarında tələbin azalması müşahidə olunsaydı, amma, hələlik qiymətlərdə hiss edilən dərəcədə azalmalar müşahidə olunmur: “Çünki təklif də əslində hələlik stabildir. Nəticə etibarilə bu da qiymətlərdə kəskin azalmalarla müşahidə edilmir. Amma yenidən, pandemiya sonrası, post-pandemiya dövründə əmlak bazarında qiymətlərin stabilizasiyası müşahidə edilə bilər”.

Vüqar Bayramov əlavə edib ki, əmlak bazarı iqtisadiyyat üçün vacib sektorlardan biridir, çünki, bu sektor digər fəaliyyət sahələrinə də birbaşa təsir göstərir: “Bu eyni zamanda inşaat sektoruna da təsir göstərir. Ona görə də təbii ki, post-pandemiya dövründə xüsusilə də, nəzərə alsaq ki, ipoteka kreditlərinə ayrılan vəsaitlərin həcmində də artımlar olacaq, bu dövrdə iqtisadi paketin əsas hədəflərindən biri də əmlak bazarıdır, bütövlükdə isə inşaat sektorunda aktivliyin artırılmasına nail olmaqdan ibarət olacaq”.

Nigar Məmmədova

600 minə qədər uşaq sosial təminat sistemi ilə əhatə olunub

Prezident İlham Əliyevin uğurlu sosial siyasəti ölkəmizdə uşaqlara dövlət qayğısının ilədən ilə artmasına, eyni zamanda, müvafiq kateqoriyalardan olan uşaqların sosial təminatının mütəmadi olaraq gücləndirilməsinə şərait yaradıb. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən SİA-ya verilən məlumata görə, bu gün ölkəmizdə mövcud olan sosial təminat növlərinin bir hissəsi (10-dan çoxu) uşaqlarla bağlıdır.

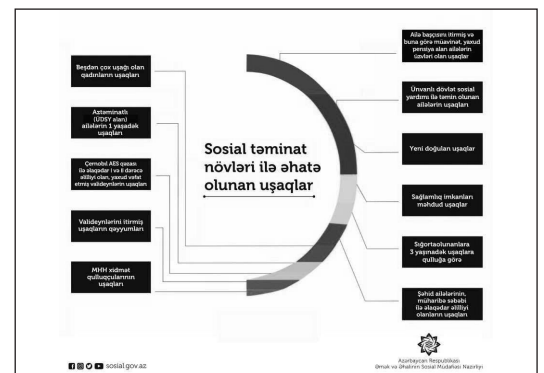
Belə ki, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar, şəhid ailələrinin və ölkəmizin ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi və konstitusiyaya quruluşunun müdafiəsi ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin, Çernobil AES qəzası ilə əlaqədar I və II dərəcə əlilliyi olan olan, yaxud vəfat etmiş valideynlərin, beşdən çox uşağı olan qadınların, müddətli həqiqi hərbi xidmət qulluqçularının uşaqları aylıq sosial müavinətlə təmin olunur. Hazırda 83 min ailə üzrə 350 mindən çox ailə üzvü ünvanlı dövlət sosial yardımı alır ki, onlardan 185 minə yaxını uşaqlardır. Həmin ailələrdəki 1 yaşadək uşaqlara aylıq müavinət də verilir.

Eləcə də valideynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların qeyumlarına aylıq sosial müavinət ödənilir. Yeni doğulan uşaqlara görə birdəfəlik müavinət, həmçinin Çernobil qəzası nəticələrinin aradan qaldırılması iştirakçılarınin dispanser qeydiyyatında olan uşaqlarına ildə bir dəfə birdəfəlik müavinət verilir. Ailə başçısını itirmiş ailələrə buna görə aylıq sosial müavinət və ya əmək pensiyası ödənilir ki, həmin ailələrin üzvlərinin onların 95 faizdən çoxunu uşaqlar təşkil edir. Bu uşaqlardan sağlamlıq imkanları məhdud olanlara 2020-ci ilin əvvəlindən ailə başçısını itirməyə görə müavinəti və ya ailə başçısını itirməyə görə pensiyayı sağlamlıq imkanları məhdudluğa görə müavinətlə birgə ala bilmək hüququ da verilib. Eyni zamanda siqortaolunanlara da üç yaşınadək uşaqlara qulluğa görə müavinət ödənilir.

Ümumilikdə sosial təminat növləri üzrə ödəniş edilənlərin 600 minə qədərini uşaqlar təşkil edir.

2019-cu ildə dövlət başçısının Fərmanları ilə bu ödənişlər ciddi şəkildə artırılıb. O cümlədən, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün müavinətin 82 manatdan 150 manata çatdırılmaqla, onlara qulluq edənlər üçün Prezidentin aylıq təqaüdü (50 manat) təsis edilib. Beşdən çox uşağı olan qadınların hər uşağına görə müavinət 33 manatdan 55 manata, müddətli həqiqi hərbi xidmət qulluqçularının uşaqları üçün hər uşağa görə müavinət 68 manatdan 100 manata, qeyyumlar üçün müavinət hər uşağa görə 61 manatdan 100 manata, ailə başçısını itirməyə görə müavinət hər ailə üzvü üçün 68 manatdan 80 manata, yeni doğulan uşaqlara görə birdəfəlik müavinət 109 manatdan 200 manata çatdırılıb.

Sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlarla bağlı reabilitasiya və sosial xidmətlər sistemi də təkmilləşdirilir və genişləndirilir. Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin Uşaq Bərpa Mərkəzi müasir tələblərə uyğun qurulub, hazırda isə Qəbələ və Şəmkir rayonlarında da uşaq reabilitasiya müəssisələri tikilir. Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın dəstəyi ilə Bakıda Xüsusi Qayğıya Ehtiyacı olan Uşaqların Dövlət Reabilitasiya Müəssisəsi yaradılıb, Heydər Əliyev Fondunun müvafiq proqramı çərçivəsində nazirliyin Sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün sosial xidmət müəssisələrində nümunəvi yaşayış və reabilitasiya şəraiti yaradılıb. Son illərdə Baxımsız, kimsəsiz və sosial təhlükəli vəziyyətdə olan yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün Sosial Sığınacaq və Reabilitasiya Müəssisəsi istifadəyə verilib. Bununla yanaşı, nazirliyin sosial sifarişləri ilə icra olunan layihələr əsasında minlərlə uşaq reabilitasiya yönümlü sosial xidmətlərlə təmin edilir.

Prezident İlham Əliyev uşaqların sağlam və firavan böyüməsini, onların rifahının yüksəldilməsini dövlət siyasətinin başlıca vəzifələrindən biri kimi müəyyən edib

Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Hicran Hüseynovanın yap.org.az-a müsahibəsi

- Hicran xanım, bildiyimiz kimi, 1 iyun tarixi hər il dünyada Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü kimi qeyd olunur. Azərbaycanda uşaq hüquqlarının müdafiəsi haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Əvvəlcə, 1 iyun - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibətlə bütün uşaqlarımızı təbrik edirəm. Uşaqlar Azərbaycanda əhalinin təxminən 30 faizini təşkil edir. Azərbaycanda uşaq problemləri daima diqqət mərkəzindədir. Ulu Öndər Heydər Əliyev uşaqlara dövlət səviyyəsində qayğıını həmişə diqqətdə saxlayırdı. Ölkəmizdə indi də uşaqlara qayğı ildən-ilə artır. Cənab Prezident İlham Əliyev uşaqların sağlam və firavan böyüməsini, onların rifahının yüksəldilməsini dövlət siyasətinin başlıca vəzifələrindən biri kimi müəyyən edib. Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2009-cu ilin "Uşaq ili" elan etməsi bu sahəyə diqqətdən xəbər verir. Bütün bunlar həm də onu göstərir ki, Azərbaycan dövləti uşaqların sabahının təminatı üçün böyük tədbirlər görür.

Bu, həm də Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətinin əsas prioritetlərindən biridir. Fondun prezidenti, Azərbaycanın Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva nəcib missiyası ilə bütün Azərbaycan uşaqlarının ən böyük dostu və ən böyük himayədarıdır. Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb", "Təhsilə dəstək", "Diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı", "Talasemiyasız həyat naminə", "Kor və zəif görən uşaqların İKT-yə çıxışının təmin edilməsi" kimi layihələrinin reallaşdırılması, xeyriyyəçilik tədbirləri, cərahi əməliyyatları, peyvəndəşdirmə aksiyaları əsl şəfqət və mərhəmət, xeyirxahlıq nümunəsinə döndü. Xüsusilə də, "Uşaqlar Azərbaycanın sabahıdır, gəlin onların problemlərinə biganə qalmayaq" dezinini irəli sürən Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva uşaqların hərterəfli inkişafı, keyfiyyətli təhsil, yüksək standartlara cavab verən tibbi xidmətlərlə təmin olunması istiqamətində önəmli layihələr həyata keçirir.

Ümumiyyətlə, hökumət daim uşaq və gənclər üçün yaradılan imkanları genişləndirir. Bu imkanların reallaşması üçün müasir tipli məktəblər, tibb ocaqları, idman kompleksləri tikilir, təmir edilir. Və əlbəttə ki, balalarımız da bu şəraitdən maksimum istifadə etməklə bilik və bacarıqlarını artırırlar. Çünki ancaq, müasir dövrün tələb etdiyi peşələri düzgün seçməklə, elm, texnologiya, idman, incəsənət və digər sahələrdə uğurlar qazanmaq, Azərbaycanımızın gələcəkdə daha da güclü olmasını təmin etmək mümkündür.

Uşaq problemləri ilə məşğul

olan və dövlət siyasətini bilavasitə tənzimləyən Dövlət Komitəsinin yaradılması da uşaq probleminin həllini dövlətin əsas prioritetlərindən biri olduğunu sübut edir. Eyni zamanda, parlamentdə də Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin olması dövlətin bu sahəyə göstərdiyi diqqət və qayğısının bariz nümunəsidir.

- Ölkəmizdə uşaq hüquqlarının qorunması ilə bağlı qanunvericilik bazası hansı səviyyədədir?

- Dövlət müstəqilliyi bərpa edildikdən sonra Azərbaycan Respublikası uşaq hüquqlarının qorunması üzrə demək olar ki, bütün mühüm beynəlxalq sənədlərə - Uşaq Hüquqları Bəyannaməsinə, Uşaq Hüquqlarına dair Konvensiyaya, "Uşaqların cinsi istismardan və cinsi zorakılıqdan müdafiəsi haqqında" Avropa Şurası Konvensiyasına qoşulmuşdur. Uşaq hüquqları ilə bağlı yaranan münasibətləri tənzimləmək və uşaqların hüquqlarının müdafiəsini təmin etmək məqsədilə "Uşaq hüquqları" haqqında Qanun, "Uşaqların zərərli informasiyadan qorunması" haqqında Qanun və digər qanunvericilik aktları qəbul edilmişdir.

Ümumiyyətlə, müvafiq sahələrdə görülmüş işlər sırasında ilk olaraq qanunvericilik bazasının yaradılması və təkmilləşdirilməsi çox vacibdir. Həmin qanunların qəbul edilməsi yeni düşüncə tərzinin formalaşmasına və müəyyən stereotiplərin aradan qaldırılmasına təkan vermişdir. Nikah yaşı 17-dən 18-ə qaldırılmış, erkən nikahların qarşısının alınması məqsədi ilə qanunvericilikdə valideyn məsuliyyəti müəyyən edilmişdir. "Uşaqıq dövrünə xas olan əlilliyin erkən profilaktikası və müalicəsi üzrə 2018-2020-ci illər üzrə Milli Fəaliyyət Planı", "Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə", "Ana və uşaqların sağlamlığının yaxşılaşdırılmasına dair" Dövlət Proqramları, eyni zamanda, tərəflərin nikahdan əvvəl məcburi tibbi müayinədən keçməsi ilə bağlı Ailə Məcəlləsinə edilən dəyişiklik isə həm ailələrimizin, həm də gələcək nəsillərin sağlamlığına xidmət edir. Uşaqların təhsildən yayınması, əməyə cəlb edilməsi və onların məruz qaldığı digər sosial-psixoloji problemlər valideyn məsuliyyətinin artırılma-

sını zəruri edir. Bütün bu və digər məsələlər nəzərə alınaraq, Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsində və İnzibati Xətlər Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında Qanunları qəbul edilmişdir.

Penitensiar sahədə fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi, cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi və alternativ cəza tədbirlərinin tətbiqinin genişləndirilməsi barədə 2017-ci ildə ölkə başçısının Sərəncamı imzalanmışdır. Bu sənəd, eyni zamanda, yuvenal ədliyyə sisteminin formalaşmasına da imkan yarada bilər.

- Bu, bizə nə verəcək?

- İlk növbədə qanuna zidd hərəkət etmiş uşağa cinayətkar damğasının vurulmasının qarşısını alacaq. Hər kəs səhv və cinayət tərkibli hərəkət edə bilər. Biz onu özümüzə uzaqlaşdıracaq, o daha da aqressivləşər, qatı cinayətkara çevrilə bilər. Uşaq məsələləri ilə əlaqədar dövlət qurumları arasında koordinasiya və nəzarət sisteminin təkmilləşdirilməsi çox vacibdir.

Məlumat üçün qeyd edirəm ki, 2012-ci ildə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı ilə "Uşaq hüquqlarının həyata keçirilməsinə dövlət nəzarəti Qaydası" təsdiq edilmişdir. Dövlət müəssisələrində uşaqların qidalanma, nəzarət, təhlükəsizlik, zorakılığa məruz qalma və digər məsələlərlə bağlı monitorinqi aparılmışdır. Monitorinqin nəticəsində hazırlanmış tövsiyələr əsasında təlim-tərbiyə müəssisələrində şərait standartlara uyğunlaşdırılmış, mütəxəssislər üçün yeni təlimlər keçirilmişdir. Uşaq hüquqlarının həyata keçirilməsinə dair elektron məlumat bankı yaradılmışdır. Bu uşaq problemlərinin dəqiq statistikasını müəyyən etməklə həmin sahədə daha effektiv qabaqalıcı tədbirlərin həyata keçirilməsinə səbəb olacaq. Eyni zamanda, erkən nikah hallarının və uşaq əməyinin qarşısının alınması üçün maarifləndirmənin gücləndirilməsi, valideyin himayəsindən məhrum uşaqların internat və uşaq evlərini tərk etdikdən sonra onların məşğulluğunun təmin edilməsi, eləcə də, müxtəlif peşələrin öyrədilməsi, məişət zorakılığının və insan alverinin qurbanı olmuş uşaqların sosial reabilitasiyası və cəmiyyətə inteqrasiyası istiqamətində tədbirlər keçirilir.

- Bas uşaqlarının mövcud problemləri nədən ibarətdir?

- Uşaq problemlərinin həlli ilə bağlı görülən işlərlə yanaşı hazırda uşaqların mövcud problemləri də vardır. Bu gün bizi düşündürən əsas məsələlərdən biri valideyn məsuliyyətidir. Müasir dövrdə informasiya çoxluğu və global proseslər valideyn-övlad münasibətlərinə yeni tendensiya gətirir. Bu gün ən mühüm məsələlərdən biri valideynlərin övladları ilə ünsiyyətində, xüsusilə də uşağın keçid yaş dövrlərində bir sıra çətinliklərin yaranmasıdır ki, bu da ağır fəsadlara səbəb olur. Eyni zamanda, əlilliyi olan uşaqlarla da münasibətin qurulmasında valideynlər problemlərlə üzləşir.

XX əsrin sonlarında iqtisadi keçid dövrünün ciddi problemləri, Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü və torpaqlarımızın 20 faizini zəbt etməsi bir sıra xoşagəlməz, mənfi sosial hadisələrin baş verməsinə gətirib çıxarmışdır. Ölkədə bir milyon Azərbaycan vətəndaşı qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşmüşdür, onların üç yüz mindən çoxu uşaqlardır. Bu da təbii ki, uşaq problemlərini və onların hüquqlarının kobud surətdə pozulmasını yaradan amildir. Onu da qeyd edirəm ki, 1994-cü ildə atəşkəs rejiminin elan olunmasına baxmayaraq, ermənilərin Azərbaycanda uşaqları qətlə yetirilməsi faktları qeydə alınmaqda davam edir. Ötən dövr ərzində 34 uşaq erməni terrorunun qurbanı olub. Onlardan on dördü həlak olmuş, iyirmisi isə yaralanmışdır. Onlardan ən balacası bir yaş səkkiz aylıq Zəhra Quliyevadır. Ermənistan "Uşaq hüquqları haqqında" Konvensiyayı ratifikasiya edən dövlətdir, ancaq təəssüflərlə olsun ki, Konvensiya ilə öz üzərində götürdüyü öhdəlikləri kobud şəkildə pozur. Uşaqlar ailənin davamçısı olduğu kimi, həm də dövlətin gələcəyidir. Bu baxımdan, bütün beynəlxalq təşkilatlara səslənərək bildirmək istəyirəm ki, belə bir beynəlxalq gündə qaçqın, köçkün, terror və müharibə qurbanları olan uşaqları unutmasınlar!

Dünyanı, xüsusilə ən güclü və çoxəsrlik dövlətçilik ənənəsi olan dövlətlərin COVID 19 virusu ilə mübarizə apardığı, iqtisadi böhranın bürüdüüyü bir vaxtda, hətta dövlətlərin ən vacib sosial xərcləri ödəmək qabiliyyətini itirdiyi halda, respublikamız cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bütün hallarda vətəndaşlarının qayğısını çəkmək seçimi edib. Ölkə başçısı çıxışlarından birində demişdir: "Azərbaycanın güclü sosial siyasəti güclü iqtisadi bazaya əsaslanır. Biz iqtisadi sahədə əldə edilmiş nailiyyətləri insan kapitalına çeviririk". Cənab Prezidentin bu fikirləri hesab edirəm ki, bizim hər birimiz üçün əsas məqsədi müəyyən edir. Əsas məqsəd Azərbaycan vətəndaşının layiqli həyat səviyyəsini, sağlamlığını təmin etməkdir. Cənab Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi "Gələcək nəsil, ilk növbədə, vətənpərvər olmalıdır, sağlam olmalı, milli ruhda tərbiyə almalıdır, öz doğma Vətəninə bağlı olmalıdır, bizim qədim ənənələrə sadiq olmalıdır və bilikli, savadlı olmalıdır. Belə olan halda ölkəmizin gələcəyi də parlaq olacaqdır".

Azərbaycanda Qurban bayramı nə vaxt keçiriləcək?

Azərbaycanda Qurban bayramının vaxtı açıqlanıb. SİA xəbər verir ki, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədr müavini Fuad Nurullayev açıqlamasında Zilhicce ayının 10-u bu il Qurban bayramıdır.

"Qurban bayramı bu il iyulun 31-i və avqustun 1-nə təsadüf edəcək. Əslində, İslam ölkələrində Qurban bayramı 3 gün qeyd edilir, yəni Zilhicce ayının 10-u, 11-i və 12-də. Bizdə isə həm Ramazan, həm də Qurban bayramı dövlət səviyyəsində 2 gün bayram edilir" - deyər, Fuad Nurullayev bildirib.

"La Vanguardia":

Azərbaycan işğal olunmuş ərazilərinin azad edilməsi üçün güc işlətməyə hazırdır

İspaniyanın populyar "La Vanguardia" qəzeti Azərbaycanın Müdafiə naziri Zakir Həsənovun işğal olunmuş ərazilərin azad edilməsinə dair bəyanatı ilə bağlı məqalə dərc edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə nazirin bəyanatına əsasən, Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən 1991-1994-cü illər müharibəsi dövründə işğal edilmiş ərazilərin geri qaytarılması üçün Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyinin güc tətbiq etməyə hazır olduğu

qeyd edilir. Qəzetdə Z.Həsənovun bu sözləri sitatə gətirilir: "Ermənistanla yalnız güc dili ilə danışmaq mümkündür və bu iki ölkə arasında növbəti qarşıdurma düşmənin tamamilə darmadağın edilməsi ilə nəticələnəcək".

"Bizim görəcəyimiz tədbirlər 2015, 2016 və 2018-ci illərlə müqayisədə daha sarsıdıcı və dağıdıcı olacaq", - deyər regionda son gərgin vəziyyətə münasibət bildirən Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi bəyan edib.

Məqalədə Azərbaycanda ötən həftə keçirilmiş genişmiqyaslı hərbi təlimlərin Müdafiə naziri tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyi, Ermənistan tərəfindən isə mühakimə edildiyi qeyd olunur.

"La Vanguardia" diqqəti 1980-ci illərin sonlarında Ermənistan və Azərbaycan arasında başlanmış Dağlıq Qarabağ münaqişəsi nəticəsində Ermənistan ordusu tərəfindən Dağlıq Qarabağın, həmçinin "təhlükəsizlik zolağı" adlandırılan geniş ərazinin işğal edilməsinə yönəldib. Məqalədə, həmçinin işğal olunmuş ərazilərin BMT-nin qətnamələrinə müvafiq qaydada azad edilməsini Azərbaycanın münaqişənin həllində əsas şərt kimi irəli sürməsi vurğulanıb.

Bu gün sosial şəbəkələrin həyatımızın ayrılmaz hissəsinə çevrilməsi danılmaz faktdır. Onlar artıq biznes, ailə, siyasət, cəmiyyət məsələlərinin senzura olmadan müzakirə edildiyi sərhədsiz platformaya çevrilib. Ənənəvi media - qəzet, jurnal, televiziya və radio operativlik baxımından sosial şəbəkələrdən xeyli geri qalır. Sosial şəbəkələrin rolunun sürətlə artması informasiya təhlükəsizliyi kontekstindən çox ciddi problemlər meydana çıxarır. Çünki onlar maraqlı siyasi qrupların əlində öz məqsədlərini reallaşdırmaq üçün əlverişli alətə çevrilib.

Ona görə də sosial şəbəkələr müasir dövrdə cəmiyyətlər və dövlətlər üçün diqqətdən kənarda saxlanması mümkün olmayan problem xarakteri alıb. Elə bu səbəbdəndir ki, dünyada bir çox dövlətlər Facebook, Twitter və başqa sosial şəbəkə resurslarına qarşı təsirli tədbirlər görərək fəaliyyətini ya məhdudlaşdırıb, ya da tamamilə dayandırıb. Çində, Rusiyada, İranda, Türkiyədə, Türkmənistanda, Özbəkistanda, Tacikistanda, Misirdə, Vyetnamda, Səudiyyə Ərəbistanında, Pakistanda və başqa ölkələrdə sosial şəbəkələrin müxtəlif seqmentləri qadağan olunub. Bütün bunlar isə sosial şəbəkələrin son zamanlar ünsiyyət qurma mahiyyətindən çox mənəvi və siyasi terrorla məşğul olması ilə əlaqədardır. Bu sıraya ABŞ artıq qoşulur.

Əslində, bununla sosial şəbəkələrin dövlətlər üçün ağır nəticələr verməsinin, cəmiyyətlərin sosial-mənəvi dayaqlarını məhv etməsinin qarşısı alınır. Bu gün artıq bütün dünya sosial şəbəkələrdən hər bir evə, ailəyə, cəmiyyətə, dövlətə daxil olan mənəvi terroru görür. Sosial şəbəkələr insanlar üçün mənəvi, bəzənsə hətta fiziki məhv etmə silahı kimi dərk edilməkdədir. İnsan ləyaqətinin tapdanmasından onun intiharına qədər aparan yolun başlanğıcı da ola bilər sosial şəbəkələr. Sosial şəbəkələr artıq elə bir şər, böhtan, təxribat meydanına çevrilib ki, burada qəhrəmanlar aşağılanır, insanlar arasında heç

Sosial şəbəkələrdə bir qrup “virtual terminatorlar” formalaşdı

Əli Kərimli, Sevinc Osmanqızı, Cəmil Həsəni, Qənimət Zahid, Gültəkin Hacıbəyli, Orduxan Temirxan, Məhəmməd Mirzəli, Vidadi İsgəndərli, Qabil Məmmədov və başqa manqurtlar artıq məsuliyyətə cəlb edilməlidirlər

bir nüfuzu olmayanlar isə “qəhrəman”laşdırılır. Bütün bu səbəblərə görə, hər bir sivil cəmiyyətin mədəni-intellektual elitası sosial şəbəkələrin mənəvi terroruna, ictimai-siyasi təxribatlarına qarşı çıxmalı, bu prosesin inkişafının qarşısını almağa töhfəsini verməlidir. Çünki nəticədə gələcəyimiz, milli-mənəvi dəyərlərimiz mühafizə olunur, qorunur. Bu, o dəyərlərdir ki, xalqımızı əsrlər boyunca assimilyasiyadan qoruyub, tarixi-milliyaddaşımaşı yaşadı və müstəqil dövlət sahibi olmağımıza səbəb olub.

Bu gün Azərbaycanda əhalinin təqribən 60-70 faizi sosial şəbəkə istifadəçisidir. Onlardan 2,8 milyonu istifadəçi isə aktiv Facebook hesablarına malikdir. Azərbaycan hakimiyyəti qanunun aliliyi, insanların hüquq və azadlıqları prizmasından çıxış edərək, heç bir zaman dünyanın bir çox ölkələrində olduğu kimi, sosial şəbəkələrin bağlanması qərar verməyib. Əksinə, dövlət vətəndaşların, ən ucqar kəndlərdə yaşayanların belə internetə çıxışını təmin edib. Lakin təəssüf ki, həm ölkə daxilində, həm də sərhədlərimizdən kənarda bəzi qüvvələr sosial şəbəkələri anti-xalq, anti-dövlət platformasına çeviriblər. Kənardan baxanda çox sadə bir prosesə oxşayan bu fəaliyyət, əslində, böyük bələlərin sə-

bəbkarı ola bilər. Azərbaycan dövlətinə, xalqına və siyasi hakimiyyətinə qarşı düşünlü, xüsusi metod və metodologiyası işlənərək həyata keçirilməkdə olan bu proses özünü təhqir və söyüşlə müşayiət olunan mənəvi terror kimi isbatlamaqdadır.

Bu metodologiya “bir dövlətin əsaslarını dağıtmaq, dövlət sahibi olan bir xalqı kaos içərisində buraxmaq üçün onun gənclərinin beynini yumalı, milli-tarixi köklərindən ayırmaqlı, ənənəvi dəyərlərdən uzaqlaşdırmaqlı, düşmənləri kimi düşünmək, yemək, içmək, gəzmək təlqin edilməli və sonda asanlıqla dövləti yıxmalı” fəlsəfəsinə söykənir. Hər gün sosial şəbəkələrdə ailə xəyanətləri, intiharlar, insan ləyaqətinin alçaldılması və s. məsələlərə bağlı çoxsaylı materiallar, video görüntülər yayılır, yalan informasiyalar paylaşırlar. Bəli, onlar anti-Azərbaycan planlarını reallaşdırmaq üçün beyni yuyulmuş, tarixi-milliy köklərindən, mənəvi dəyərlərindən qopmuş, bir qrup gənc, insanlara qarşı təhqir və söyüşlə mənəvi terror törətməkdən zövq alan bir qrup manqurt formalaşdırıblar. Əli Kərimli, Sevinc Osmanqızı, Cəmil Həsəni, Qənimət Zahid, Gültəkin Hacıbəyli, Orduxan Temirxan, Məhəmməd Mirzəli, Vidadi İsgəndərli, Qabil Məmmədov və başqaları artıq düşmənlərimiz kimi danışıq, yeyir, içir, gəzir və bu cür həyat tərzlərindən məmnunluqları ilə dünyagörüşü yenidən formalaşmaqda olan gəncləri də zəhərləməyə çalışırlar. İntellekt və kreativlik baxımından kasad olan, lakin siyasi direktivləri canla-başla yerinə yetirən bu “virtual terminatorlar” sırf mənəvi terror törətməklə məşğuldurlar. Onların məsuliyyətə cəlb edilməsinin zamanıdır.

Onların vahid mərkəzdən idarə edilməsi heç kəsə şübhə doğur-

mur. Çünki hər biri eyni zamanda vahid mövzu və tezis əsasında post yazır, canlı yayımlar edir. Fəaliyyətlərinin əsas qayəsini və predmetini isə yalnız təhqir, söyüş təşkil edir. Təbii ki, bu da səbəbsiz deyil. Çünki mənəvi terroru başlandı, milli-mənəvi dəyərlərin əsaslarını dağıdan təhqir ictimai rəyde kaos, nizamsızlıq, systemsizlik yaradır. Mənəvi dəyərlərimizin düşmənləri əxlaq, mədəniyyət, tərbiyə kimi dəyərləri böyük şövq və ehtirasla tapdalayırlar. Sanki söyüş və təhqiri özlərinin ifadə və özünü təhqir vasitəsi kimi görür və bunu gənclər arasında təlqin edirlər.

Hələ ətrafda baş verənləri yetərinə anlamayan, lakin Avropadakı “təhqir məşinləri”nin həyat tərzini arzu edən bəzi gənclər sanki zombiləşərək mənəvi terror prosesinin iştirakçısına çevrilirlər. Onlar anlamaq istəmir ki, anti-Azərbaycan mərkəzləri tərəfindən başladılan bu proses sivil cəmiyyətimizə barbarlığı sırıyır. Bu, o barbarlıqdır ki, milli-mənəvi dəyərləri ayaqlar altına alan, manipulyasiya edilmə və siyasət meydanına çıxmaq niyyətində olan kütlə obrazı formalaşdırır. Onların başladığı təhqir kompaniyası virtual həyatda bütün mənəvi sərhədləri pozmaqla real həyatda dağıdıcılığa yol açmaqdadır. “Ərəb baharı” kimi proseslər məhz bu cür tendensiyalardan törəyib.

Doğrudur, Azərbaycandakı sosial-iqtisadi və siyasi atmosfer “Ərəb baharı”nın baş verdiyi ölkələrdəki vəziyyətdən çox-fərqli deyil. Çünki Azərbaycanda savadlılıq yüz faiz səviyyəsindədir və ölkəmizdə intellektual cəmiyyət formalaşdı. Amma bununla belə, cəmiyyətimizin mənəvi dayaqlarının sarsılmasına cəhdlər göstərilir və bunun ilkin sindromları da artıq görünməkdədir. Ona görə də dövlət

lənçiliyimizin qorunması, milli-mənəvi dəyərlərimizin mühafizəsi üçün sosial şəbəkələrdəki mənəvi terroru durdurmalı, sosial-mədəni maarifləndirmə işləri başlanmalıdır.

Yaxşı anlayıram ki, bu gün cəmiyyətimizdə virtual mənəvi terrorun doğan bir qorxu var. Bu qorxunun əsas səbəbi isə təhqirdir, söyüşdür. Mənəvi terrorun törədiciyi instinktiv olaraq onlara qarşı çıxanları, həqiqəti söyləyənləri təhqir edir, söyür, öz ələmlərində lənç edirlər və bu yolla opponentlərini fikirlərindən daşıdırmaq, çəkəndirmək istəyirlər. Amma təhqirlərə rəğmən, bu mənəvi terror tendensiyasını dayandırmalıyıq. Bu prosesdə gənclərin də üzünə böyük məsuliyyət düşür. Vətənpərvər, milli-tarixi köklərinə, yaddaşına, milli-mənəvi dəyərlərinə sadıq gənclər elə virtual ələmdə, sosial şəbəkələrdə “təhqir məşinləri”na qarşı mübarizə aparmalı, virtual kampaniyalar, aksiyalar təşkil etməli, mənəvi terrora, təhqirə, söyüşə, insan ləyaqətinin alçaldılmasına “yox” deməlidirlər.

Sosial şəbəkələrdə müşahidə olunan “terror fırtınası”na qarşı mübarizədə qanunvericilik bazası da möhkəmləndirilməlidir. Burada sosial şəbəkə seqmentlərinin idarə olunduğu şirkətlərin toxunulmazlığının aradan qaldırılması ilə yanaşı, xarici ölkələrdəki “təhqir məşinləri”nin, terrora çağırış edənlərin interpol vasitəsilə həbsinə qədər məsələlər dəqiqliklə öz həlli tapmalıdır.

Əgər cəmiyyətimizə, xalqımıza, dövlətimizə qarşı yönəlmiş mənəvi terrorun qarşısını zamanında almasaq, bu, çox təhlükəli vəziyyət yaradacaq və təhqir, söyüş, bu gün abır-həya senzurasından keçə bilməyən ifadələr adılaraq gündəlik işlədilən sözlərə çevriləcək. Hörmət, izzət, ismət olmayan cəmiyyətlərdə mənəvi sütunlar dağıla, barbarlıq virtualıqdan real ələmə ayaq açar. Bundan sonrakı proseslərin isə hansı nəticələrlə bitəcəyini təxmin etmək elə də çətin deyil...

Ramil Vəlibəyov,
Siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru

“Sosial şəbəkələr informasiya manipulyasiyası platformasına çevrilib”

“Sosial şəbəkələrin hüquqi tənzimlənməsi mexanizmi uzun müddətdir ki, aktualdır. Sosial şəbəkələr sərbəst fikir paylaşımı platforması olaraq müsbət bir hadisə olsa da, söz azadlığı standartlarını aşmaq baxımından xeyli neqativlərə də yol açır. Yalan, təhqir, böhtan xarakterli informasiyalar, başqalarının şəxsi həyatına müdaxilə, dövlət sirri olan informasiyaların maneəsiz yayılması və sair kimi hallar sosial şəbəkələr üçün xarakterik hala çevrilib”. Bunu SİA-ya açıqlamasında Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli deyib.

Onun sözlərinə görə, sosial şəbəkələr informasiya manipulyasiyası platformasına çevrilib: “İndi yeni təzahürlər də ortaya çıxıb: terror təşkilatları, dövlət çevrilişi təşkilatçıları və sair bu platformada sərbəst davranıqları halda, dövlət başçılarına, cəmiyyətin marağını güdən siyasətçilərə senzura tətbiq edilir və sair. ABŞ prezidenti Donald Trampın başına gələn hadisələr bu halı bir daha təsdiqləmiş oldu. Hansı ki, ayrı-ayrı ölkələr, o cümlədən Azərbaycan bu cür hallarla çoxdan qarşılaşırdı, haqsızlığa məruz qalırdı. Əslində bu cür qaydasız davranışları hamı bilirdi, amma hansısa maraqlara görə susurdular. Hesab edirdilər ki, sosial şəbəkə idarəçilərinin yaratdıqları problemlər yalnız kiçik dövlətlər üçündür. Amma Donald Trampın yaşanan hadisələr, yeni “Twitter”in ona senzura tətbiq etməsindən sonra dünya, daha doğrusu, böyük ölkələr anlamağa başlayıblar ki, sosial şəbəkələrdə ortaya çıxan neqativlər artıq bütün dünyada təhlükəsizlik baxımından təhdidlər yaradır. Onlar anladılar ki, sosial şəbəkələr sahəsində müəyyən tənzimləmə olmalıdır. Mütləq şəkildə yeni qanunlar hazırlanmalı, həmçinin, mövcud qanunlara əlavə və dəyişikliklər edilməlidir. Artıq ABŞ prezidenti bu sahədə bir prezident yaratdı, sosial şəbəkələrdə müəyyən istiqamətlərdə tənzimləmə üçün sərəncam imzaladı. Hesab edirəm ki, ayrı-ayrı dövlətlər bu praktikadan istifadə edəcəklər”.

Daha bir rayonun prokuroru işdən çıxarıldı

Prokurorluq orqanlarının kadr korpusunun peşəkarlıq və mənəvi keyfiyyətlərinə görə işçilərlə kompleksləşdirilməsi istiqamətində işlər davam etdirilir. Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətindən SİA-ya bildirilib ki, Baş prokuror Kamran Əliyevin imzaladığı müvafiq əmrlə Bakı şəhər prokurorunun ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə köməkçisi Tural Aslanov və Bakı şəhər prokurorluğunun Daxili işlər orqanlarının istintaq, təhqiqat və əməliyyat-axtarış fəaliyyətində qanunların icrasına nəzarət idarəsinin prokuroru Həsən Mahmudov tutduqları vəzifədən azad edilərək Baş prokuror yanında Korruptsiyaya qarşı Mübarizə Baş idarəsinin böyük prokuroru, Baş Prokurorluğun Kadrlar idarəsinin prokuroru Elxan Novruzov isə tutduğu vəzifədən azad edilərək Baş prokuror yanında Korruptsiyaya qarşı Mübarizə Baş idarəsinin Təşkilatı və informasiya təminatı idarəsinin prokuroru vəzifələrinə təyin edilmişlər. Bundan başqa, Baş prokurorun imzaladığı digər əmrlə Neftçala rayon prokuroru Aydın Əliyev tutduğu vəzifədən azad olunub.

Narkotik alverçisi tutuldu

Narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsində şübhəli bilinən Masallı rayon sakini R.Nəsirov saxlanılıb. Daxili işlər Nazirliyindən SİA-ya verilən xəbərə görə, Masallı RPŞ əməkdaşlarının əldə edilmiş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat tədbiri nəticəsində narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsində şübhəli bilinən Qızılağac kənd sakini, əvvəllər məhkum olunmuş R.Nəsirov saxlanılmışdır. Şəxsi axtarış zamanı ondan heroin aşkar edilərək götürülüb. Davam etdirilən tədbirlərlə onun “Toyota” markalı avtomobilindən marixuana, metamfetamin, heroin, evindən isə əlavə olaraq 435 qrama yaxın heroin və 164 qrama yaxın metamfetamin aşkar edilərək götürülüb.

Armenianreport: Sabah müharibə olarsa kimə ümid etməliyik?

Ermənistan tələş və qorxu içində çabalayır

“Biz kimə ümid etməliyik? Cavab kədərli və həqiqəti əks etdirir - heç kimə”. SİA xəbər verir ki, bu barədə Ermənistanın armenianreport agentliyinin satıraltı şəkildə Azərbaycanın hərbi qüdrətinin etiraf olunduğu analitik yazısında qeyd olunub. O da bildirilib ki, növbəti dəfə erməni xalqı öz tarixində müqəddəratını qoruyub-saxlamaq üçün ölüm-dirim mübarizəsinə başlamaq məcburiyyətində qalacaq.

Əslində bu zəifliyin, dövlət və hakimiyyətə etimadsızlığın və ümumiyyətlə, ermənilərin daim kimlərsə dəstəyinə ehtiyacı olduqlarının etirafı kimi də qiymətləndirilə bilər. Ona görə də sözügedən yazıda Azərbaycan tərəfi “düşmən” kimi göstərilməklə yanaşı, həm də güclü orduya malik olan ölkə olaraq qəbul olunur. Yəni ermənilər bunu istəsə də, istəməsə də, Azərbaycanın qüdrətli Silahlı Qüvvələri qarşısındakı acizliklərini dərk etmək məcburiyyətindədirlər. Əks halda, “Sabah müharibə başlarsa” başlıqlı təhlili yazı ümumiyyətlə işıqlandırılmazdı...

“Divanda oturan hərbi strateqlər daha yaxşı olardı ki, düşməni qiymətləndirsinlər”

Azərbaycanın müdafiə naziri Zakir Həsənovun Mərkəzi qərargah məntəqəsində ordu rəhbərliyi ilə keçirdiyi xidməti iclasındakı çıxışı da düşməni tələşdirib. Bu baxımdan, ermənilər hər an Ali Baş Komandanımız, cənab İlham Əliyevin hücum əmri verməsi reallığından ciddi şəkildə narahat olublar.

Ancaq daha bir maraqlı məqam sözügedən məqalədə ermənilərin ofis divanında oturub hərbi strateqlərinin və taktiklərinin boş-boş fikirlərinə ironik yanaşmasıdır. SİTAT: “Bəzi divanda oturub hərbi strategiya və taktika barədə danışanlara skeptik yanaşma edim. Guya Həsənov (müdafiə naziri-red.) ilk dəfə deyil ki, bizi təhdid edir. Bəli, ilk dəfə deyil. Lakin daha yaxşı olardı həmin adamlar rəqibi qiymətləndirməmək yerinə, qiymətləndirməyi anlamalı, dərk etməlidirlər. Qiymətləndirməməyin fəsadları çox ağrılı ola bilər”.

Daha bir ilginclik məqam isə Ermənistanda tüğyan edən COVID-19 pandemiyasının verdiyi ağır fəsadlarla bağlıdır. Belə ki, sözügedən təhlildə erməni müəllif qeyd edir ki, hakimiyyət virusun təhlükəsini və dağıdıcı təsirlərini düzgün qiymətləndirməyi bacarmayıb və müharibə olarsa, Ermənistan məhv olmaq təhlükəsi ilə qarşı-qarşıya qalmalı olacaq.

“İqtisadiyyat və səhiyyə tamamilə dağılıb... Bizim ordu güclü ola bilmədi”

“Nəticədə biz kütləvi şəkildə yoxanların və ölənlərin şahidlərinə çevrilirik, o cümlədən iqtisadiyyat və səhiyyə də tamamilə dağılıb. Sonuncu hal müharibə təhlükəsinin yaxınlaşdığı vaxt xüsusilə vacib əhəmiyyət daşıyır”.

yır”, yazıda vurğulanır. SİTAT: “Bundan əlavə, təkrar edirəm ki, Bakıda “Düşmən anlamalıdır ki, bizim tərəfimizdən tətbiq ediləcək ölçülər bu dəfə 2016-cı ilin aprel hadisələrindən fərqli olacaq, vurulacaq zərbələr isə bütünlüklə siyasi, iqtisadi və hərbi süquta gətirib-çıxaracaq” bəyanatının verilməsi planlarının açıq şəkildə bəyan edilməsi ciddi təhlükədir”.

Erməni müəllif Ermənistanın mövcud ağır durumunun, həmçinin aprel məğlubiyyətinin əsas baskırları kimi Serj Sarkisyanı, Seyran Ohanyanı, Yuri Xaçaturovu göstərir və Azərbaycanın hərbi ritorikasını nədənsə onlarla əlaqələndirməyə çalışır. Lakin daha bir fakt budur ki, hətta Ermənistanın Nikol Paşinyan rejimi belə, müharibə başlarsa, ağır zərbələr altında məğlub olmaq təhlükəsini yaşamaq olacaq.

Beləliklə, Ermənistanın sabiq baş qərargah rəisi və KTMT-nin keçmiş baş katibi Xaçaturovu ittiham edən müəllif yazır: “Təəccüblü deyil ki, Xaçaturov Aprel müharibəsi ilə bağlı parlamentdə yaradılmış müvəqqəti istintaq komissiyasının suallarını cavablandırmaq marağında deyil. Təəccüblü budur ki, ona qarşı hazırkı zamana qədər cinayət işi tətbiq olunmayıb. Lakin daha təəccüblüsü budur ki, Sarkisyan və Ohanyana qarşı hələ də məhkəmə keçirilməyib. Onların günahları bəllidir və onların nəyisə gizlətməyə də imkanları yoxdur. Bütün bunlara baxmayaraq, heç nə edilmədi. Həttə ordunun gücləndirilməsi reallığında da heç bir addım atılmadı. Böyük səs-küylər, piarlar oldu, lakin praktiki cəhətdən bizim ordu güclü ola bilmədi. Əksinə, o zəiflədi, xüsusilə Naxçıvan istiqamətində. Artıq günahların bir hissəsi də yeni hakimiyyətin günahı isə budur ki, düşmən bütün imkanlardan istifadə edə bilir...”

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı erməniləri qorxuya salıb, düşməni yerindən oynadı

Bunun səbəblərindən biri kimi, er-

məni müəllif Nikol Paşinyanın hakimiyyətdaxili rəqiblərinə qarşı başının qarışmasını göstərir.

Məsələn, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qaçqınlar və məcburi köçkünlərlə görüşü zamanı “Dünyada güc faktoru birinci plana keçir” fikrini təhlil edən erməni müəllif rəsmi Bakının bu planını da dünya ölkələri tərəfindən dəstəkləndiyini və haqlı müharibə aparan tərəf kimi qəbul olunduğunu bildirir. “Dünyada praktiki olaraq nə Ermənistan, nə də “Artsax” dəstək hissə edilmir”, deyər müəllif qorxu hissələrini gizlədə bilmir.

Həmçinin iddia olunur ki, Azərbaycan rəhbərliyi Ermənistanın belə bir çətin vəziyyətə düşməsindən ruhlanır və öz gücünü göstərmək əzmini artırır. Buna misal olaraq, Prezident İlham Əliyevin qaçqın və məcburi köçkünlər üçün istifadəyə verilmiş yaşayış kompleksinin açılışı zamanı ifadə etdiyi digər fikri

önə çəkilir. SİTAT: “Bütün Azərbaycan xalqı bilməlidir ki, bu, sizin üçün (qaçqın və məcburi köçkünlər üçün - red.) müvəqqəti yaşayış yeridir. Torpaqlarımız işğaldan azad edildikdən sonra, bu cür gözəl binaları, şəhərcikləri ermənilər tərəfindən dağıdılmış şəhərlərimizdə yenidən tikəcəyik”.

Məhz bu sitatı önə çəkən erməni müəllif Azərbaycanın hər an müharibəyə hazır olduğuna işarə edir.

“Ölkə indi iqtisadi, demoqrafik tənəzzülə uğramaqla yanaşı, həm də ruh düşkünlüyünə düşər olub”

Söz yox ki, bu Azərbaycanın haqq səsidir və dövlət rəhbərliyi tərəfindən verilən bəyanatlar onları ciddi şəkildə narahat etməklə yanaşı, ermənilər beynəlxalq təşkilatların da Azərbaycanın ədalətli mövqeyinə dəstək verdiyindən tələş keçirirlər. Bu baxımdan, “ATƏT-in Minsk qrupunu təmsil edən üzv ölkələrin həmsədrilərindən heç biri Zakir Həsənovun və İlham Əliyevin açıq şəkildə müharibəyə hazır olduqlarını əks etdirən bu sözlərini ittiham etmirlər. KTMT də susur. Bu zaman kimə ümid etməliyik? Cavab bəlli və səmimidir - heç kimə...”, deyər armenianreport-un analitik yazarı qeyd edir və Paşinyan hakimiyyətini hədəfə alır. SİTAT: “Lakin fakt ondadır ki, mövcud hakimiyyətin əlində bütün “kozırlar” olub ki, vəziyyət bu qədər kritik həddə çatmasın. Bütün demokratik dünya inqilabdan sonra Ermənistanın tərəfində idi... Lakin “məxməri hakimiyyət” əldə olan bütün üstünlükləri bazara çevirdi. Hakimiyyət bununla yanaşı, Rusiya ilə münasibətləri pozdu, həmçinin vəziyyəti o həddə qədər çatdırdı ki, İran daha çox Bakının tərəfindən çıxış etməyə başlayıb. Üstəgəl, ölkə indi iqtisadi, demoqrafik tənəzzülə uğramaqla yanaşı, həm də ruh düşkünlüyünə düşər olub. Məhz qarşı tərəf də (Azərbaycan-red.) müləq bundan istifadə edəcək”.

Rövşən RƏSULOĞ

Tiqrən Urixanyan: “Hamımız Paşinyanla təmasda olmuşuq”

Ermənistan parlamentinin deputatı Tiqrən Urixanyan baş nazir Nikol Paşinyanın koronavirusa yoluxmasından sonra qanunverici qurumun spikeri Ararat Mirzoyandan parlamentin gələcək fəaliyyəti ilə bağlı maraqlanıb. O, bildirib ki, baş nazirdə koronavirus müəyyən edilməsinə baxmayaraq, o ötən həftə parlament deputatları ilə görüşüb.

“Bu, o deməkdir ki, bir neçə gün, həttə həftələr ərzində baş nazir virus daşıyıcısı olub”, deyən erməni deputatı həmçinin bildirib: “Məsələn, o mənə sənəd verdi və mən məcburi şəkildə həmin sənədi götürdüm, Edmun Marukyan onunla kofe içib və sizin bir çoxunuz, hörmətli “Mənim addımım” fraksiyasının üzvləri, onunla təmasda olmusunuz. Yəni bizim çoxumuz təmasda olmuş şəxslər, bəs bizim qurumun məsələsi nə yerdə qalacaq?”. Parlamentin spikeri Ararat Mirzoyan isə bəyan edib ki, artıq bu suala cavab verib və qeyd edib ki, mümkün olanda bir daha həmin mövzuya toxunacaq.

İranda 3 000-ə yaxın insanda koronavirus aşkarlandı

İranda koronavirusa yoluxanların sayı yenə artıb. Bu barədə İran Səhiyyə Nazirliyinin sözcüsü Kiyanuş Cahanpur bildirib. Onun sözlərinə görə, ölkədə daha 2 929 nəfərdə koronavirus aşkarlanıb. Bununla da İranda yoluxma faktlarının sayı 154 445-ə çatıb. K.Cahanpur

bildirib ki, ölkədə koronavirusdan ölənlərin sayı daha 81 nəfər artaraq 7 878 nəfərə yüksəlib. O həmçinin 2 578 pasiyentin vəziyyətinin ağır olduğunu vurğulayıb. Bundan başqa, indiyədək 121 008 nəfər sağalaraq xəstəxanadan evə buraxılıb. Xatırladaq ki, koronavirus infeksiyası ötən ilin dekabrında Çinin Uhan şəhərində yayılmağa başlayıb. Hazırda virus 213 ölkə və bölgədə qeydə alınıb.

Jirinovski: “ABŞ-dakı etirazlar inqilabla bitəcək”

ABŞ-dakı iğtişahlar ölkədə “inqilabi dəyişikliklərə” səbəb ola bilər. SİA

RenTV-yə istinadən xəbər verir ki, bu fikri Liberal Demokrat Partiyasının lideri Vladimir Jirinovski söyləyib. Jirinovski hesab edir ki, Amerika inqilab astanasındadır. Eyni zamanda, özü də prosesin intensivliyini vurğulayıb.

“Oraya solçu və radikal təşkilatların nümayəndələrini göndərmək təcili olaraq tələb olunur. Onlara ABŞ-da Angela Devisin tapılması və xalqın etirazına rəhbərlik etməsinə xahiş edilir. Sonra bəlkə də bu inqilab uğur qazanacaq və qadın palatı geyinmiş Tramp Vaşinqtondakı Rusiya səfirliyinin maşınına qaçacaq”, deyər siyasətçi özünün telegram kanalında yazıb. Qeyd edək ki, etirazlar bu həftə Minnesota və ABŞ-ın bir neçə ştatında Minneapolisdə, afroamerikalı Corc Floydun tutulmasının videosu internetdə göründükdən sonra başlayıb.

Müxalifətin islahatlara ehtiyacı varmı?

Yaxud, radikalizm dövrü bitib, zaman konstruktivliyidir

Ölkəmiz yeni və daha müasir siyasi, sosial, iqtisadi və struktur islahatlarına qədəm qoyub və bu sıralamada ölkədə fəaliyyət göstərən və müxalifət cinahında olan partiyaların yeni dialoq mühitinə dəstək göstərmələri, eyni zamanda radikalizm çağırışlarından imtina olunmasıdır. Artıq siyasi islahatların bir qismi icra olunub və buna misal kimi, növbədənəkar parlament seçkilərinin keçirilməsini, eləcə də, müxalifət partiyalarının bir qisminin seçkilərdə qalib gələrək, parlamentdə təmsil olunmalarını göstərmək olar. O cümlədən, ölkədə iqtidar-müxalifət münasibətləri mühitində də bir sıra yeniliklər necə deyirlər, göz önündədir...

Radikallardan fərqli olaraq, konstruktiv müxalifət nə düşünür?

Ancaq ortada digər məqam da var - islahatçı hakimiyyətin yeniləşməyə doğru atdığı dinamik addımları ilə yanaşı, struktur islahatlarında da köklü dəyişikliklər etməsi faktı. Bu baxımdan, daim hakimiyyətə qarşı radikal, qaragüruh, məntiqsiz və əsassız ittihamlarla çıxış edən sözdə müxalifət "liderlərinin" həmin yeniləşməyə barmaqarası baxmaları, yersiz iddialarla gündəmdə qalmaq cəhdləri elə sağlam düşüncəli ictimai rəy tərəfindən normal qarşılanmır. Belə ki, radikal təfəkkürə, dağıdıcılıq düşüncəsinə malik olan sözdə müxalifət anlamalıdır ki, 27 ildir ki, düşərgədə var-gəl edən "liderlər" getməli, onları yeni fikirli, sivil siyasi prinsiplərə malik olan gənclər əvəzləməlidirlər. Ancaq bütün bunların yerinə, radikallar dövlət rəhbərliyi tərəfindən qəbul edilən, xüsusilə xalqın maraqlarına cavab verən qərarlara qarşı mənfur düşüncələrini irəli sürürlər. Çünki yaxşı anlayırlar ki, istənilən qərar fəvriyyədən destruktiv baxışlı siyasətlər xalqdan heç bir dəstək ala bilməyəcəklər.

AMİP: "Müxalifətdə də islahatlara zərurət var"

Misal üçün, Azərbaycan Milli İstiqlal Partiyasının (AMİP) katibi Əli

Orucov dialoq mühitini çox vacib sayır. Onun sözlərinə görə, müxalifətin də özünə görə məsuliyyəti var. "Dialoq mühiti həm də ona görə vacibdir ki, ölkənin problemlərinin həlli, qarşılıqlı etimad və inamın yaranması istiqamətində bir çox maneələri aradan qaldırmaq mümkün olar", deyir qeyd edən AMİP yetkilisi əlavə edib ki, bəziləri - özlərini "ana müxalifət partiyası" kimi təqdim edən "liderlər" yanlış olaraq iqtidar-müxalifət dialoqunu "bazarlaşma" kimi ictimaiyyətə təqdim etməyə cəhd göstərirlər. "Qardaş Türkiyənin təcrübəsindəki iqtidar-müxalifət münasibətləri, iqtidar-müxalifət dialoqu bizim üçün də bir nümunə ola bilər", deyir misal gətirən Ə.Orucova görə, sivil cəmiyyətlərdə bu müzakirələr və problemlərin həlli yolları küçələrdə, meydanlarda, internet resurslarında söyüş və təhqirlərdə deyil, parlamentlərdə, yaxud masa arxasında aparılır: "Təsəffüf deyil ki, Prezident İlham Əliyevin BDU-nun 100 illik yubileyində çıxışı zamanı toxunduğu məsələlərdən biri də bizi istəməyən qüvvələrin Azərbaycana qarşı atdığı və planlaşdırdığı məkrli niyyətləri barədə olub".

AMİP-in funksioneri müxalifədə də islahatların aparılması vacib-

liyinə toxunaraq bildirib ki, belə islahatlara ciddi zərurət var.

AVP: "Bunlar qeyri-real yanaşmalardır"

Bu arada, Ana Vətən Partiyası (AVP) sədri, millət vəkili Fəzail Ağamalı mətbuata açıqlamasında bildirib ki, dialoqlar keçirilib və artıq növbəti dialoqa ehtiyac yoxdur. Daha dəqiq desək, radikal və dağıdıcı müxalifətin təmsilçilərinin digər məsələlər ətrafında bəyanat səsləndirməsi də yersiz və gülüncdür: "Düşünürəm ki, bunlar qeyri-real yanaşmalardır", deyir F.Ağamalı qeyd edib.

Ənənəvi müxalifətin Azərbaycanda heç bir nüfuzlarının olmadığını da deyən F.Ağamalı onların sosial dayaqlarının demək olar ki, tam sıradan çıxdığını da xatırladı: "Ancaq bəyanatlarla çıxış edirlər. Son olaraq, mühacir alverində çox ciddi zərbələr aldılar. Əgər bunlar sözün həqiqi mənasında özlərini çox ciddi müxalifət hesab edirlərsə, yanılırlar. Müxalifət düşərgəsində yer alan partiyaların tam əksəriyyəti seçkilərdə iştirak etmək niyyətindədir. Bunu mətbuatdan izləməkdəyik..."

Beləliklə, fikirlər müxtəlif olsa da, fakt budur ki, radikal və dağıdıcılıq təfəkkürünə malik müxalifət reallaşdırılan çoxşaxəli islahatlardan qorxuya düşüb və hətta xalq üçün, dövlət üçün atılan hər bir addımdan qıcıqlanırlar. Normal müxalif düşüncəyə malik olanlar isə, bu addımları dəstəkləyir və boş-boş bəyanatlar yaymağı doğru hesab etmir. Bütün hallarda isə, bu islahatlar nəticə olaraq, köhnəlmiş, naftalin qoxusu verən düşərgənin də sıradan çıxmasına şərait yaradacaq. Çünki ölkəmiz daha yeniləşməyə, daha tərəqqi etməyə doğru yol alıb. Ümumiyyətlə isə, radikalizm dövrü bitib və dövr konstruktivliyidir. Qalır, onların bu islahatlara dəstək vermələrinə ki, artıq bu realıq da zaman-zaman özünü doğrultmağa başlayıb.

Rövşən RƏSULOV

Təhmasib Novruzov:
"Müxalifət funksionerləri boş yerə atılıb düşməklə məşğuldurlar"

26 ildən artıqdır ki, radikal müxalifət ciddi siyasi fəaliyyət ilə məşğul deyil. Demək olar ki, bu gün radikal müxalifətin əsas fəaliyyəti ancaq ağa qara demək və Azərbaycanı istəməyən qüvvələrin dəyirmanına su tökməkdən ibarətdir. Məhz radikal müxalifət təmsilçiləri bu cür hərəkətlər etməsə ki, onlar cəmiyyətin gözündən tamamilə düşüblər. Onların bu cür fəallaşması da aydın məsələdir. Yəni özlərini xaricdə olan havadarlarına reklam etmək diqqəti özlərinə cəlb etmək məqsədi dayanır.

Məsələ ilə bağlı fikirlərini bölüşən "Azadlıq Hərəkətçiləri" Birliyinin sədri Təhmasib Novruzov "Səs" qəzetinə açıqlamasında bildirdi ki, yerli və xarici maraqlı dairələr Azərbaycan dövlətinin inkişafından qısqancılıq hissi keçirirlər: "Müxalifət öz maraqları üçün çalışır ki, boş qalan ciblərini doldura bilsin. Ümumiyyətlə, müxalifət təmsilçiləri özləri də çox yaxşı bilirlər ki, onların digər seçkilərdə olduğu kimi bu seçkilərdə də qalib olmaq şansları sıfıra bərabərdir. Bir sözlə, AXCP, Müsavat partiyalarının funksionerləri uzun illərdir ki, Azərbaycanın siyasi meydanlarında atılıb düşürlər. Amma onlar əslində bir siyasətçi kimi özlərini təsdiq etməyiblər. Onlar meydanlarda atılıb düşən, siyasətlə məşğul olmaq imitasiyası yaradan adamlardır. Əslində siyasətlə məşğul olmaq, siyasətçi olmaq, siyasi fəaliyyətlə məşğul olmaq tamam başqa bir anlayışdır. Bu siyasi nəzəriyyələri əgər onlar bilmirlərsə siyasi nəzəriyyələrə müraciət etsinlər və baxsınlar. O elimi mənbələrdə bunun açıqlaması göstərilir. Bunların məşğul olduqları tamamilə ilə başqa bir şeydir".

T.Novruzovun sözlərinə görə, müxalifətin məşğul olduğu siyasət deyil: "Görünür onların əlində başqa iş gəlmir. Bu illər ərzində yalnız asan fəaliyyət yolu seçiblər özləri üçün. İqtidarın gördüyü böyük, möhtəşəm işlərə qara yaxmaq, şər-böhtan yağdırmaq və bununla da xaricdə kimlərsə diqqətini cəlb etmək, gündəmdə qalmaq və belə də yaşamaq onların əsas fəaliyyətləridir. "Siyasi mühacir"lər deyilən şəxslər gəlincə gec-tez onlar layiq olduqları cəzayı alacaqlar. Bu qaçılmazdır. Ümumiyyətlə, müxalifət düşərgəsində təmsil olunan şəxslər reallığı özündə əks etdirməyən xəyallarla yaşayaraq ümid edirlər ki, nə vaxtisa onlar da nəyə isə nail ola biləcəklər. Onların bu arzularının həyata keçməsi mümkün deyil. Çünki həmin qüvvələr xalqın inamını itirmiş yalançılardır. Bu baxımdan da, müxalifəti qara günlər gözləyir. Onlar öz fəaliyyətsizliklərini çox gözəl başa düşürlər. Yəni, müxalifət liderləri başa düşürlər ki, uğursuzluğa düşər olublar və onların cəmiyyətdən heç bir dəstəyi yoxdur. O cümlədən də, müxalifət düşərgəsində fəaliyyət göstərən partiyalar ortaya konkret ideya qoya bilmirlər. Onların ortaya nə isə ideya qoya bilməmələrinin səbəbi odur ki, bu partiyaların əksəriyyəti hansısa ideologiya əsasında formalaşan partiyalar deyil. Həmin partiyalar ayrı-ayrı şəxslər ətrafında formalaşaraq fəaliyyət göstərirlər. Belə olan halda da, sözügedən partiyaların iş fəaliyyəti də həmin şəxslərin şəxsi maraqlarına yönəlidir".

Gülyana

Eldəniz Quliyev kimlərə eyham vurdu?: Tərk edin!

Bəlli səbəblərə görə "Milli Şura" sıralarından istefa verən qurumun koordinasiya mərkəzinin sabiq üzvü Eldəniz Quliyev onu istefasına və istefa səbəblərinə görə ittiham edənlərlə əlaqəsinin tamamilə kəsilməsini istədiyini özünün facebook səhifəsində qeyd edib. SİA-nın məlumatına görə, o haqsızlığın, milli-mənəvi dəyərlərin tapdığını yerdə olanların dostluğundan qalmamasını tələb edib. "Haqqı, ədaləti, ön başlıcası mənəvi dəyərləri tapdayıb tərəf tutanlar, lütfən dostluğumu tərk etsin", Eldəniz Quliyev bildirib.

Radikal müxalifətin saxta "Cümhuriyyət" sevdasını ifşa edən faktlar

-17 noyabr 1990-cı ildə xalq deputatı Heydər Əliyevin sədrliyi ilə keçən muxtar respublika Ali Məclisinin birinci sessiyasında ilk növbədə "Naxçıvan Muxtar Sovet Sosialist Respublikası"nın adından "Sovet" və "Sosialist" sözləri çıxarıldı, onun "Naxçıvan Muxtar Respublikası" adlandırılması haqqında qərar qəbul edildi. Eyni zamanda, Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Sovetinin Ali Məclis adlandırılması barədə qərar qəbul olundu. İlk Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin üçrəngli Dövlət bayrağı Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət bayrağı kimi təsis edildi.

- Naxçıvan Ali Məclisinin sədri olarkən ulu

öndər Heydər Əliyev 1992-ci ilin mart ayının 22-də Ankarada M.Ə.Rəsulzadənin məzarını ziyarət etmişdi.

Ulu öndər Heydər Əliyev ölkə prezidenti olarkən dəfələrlə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti və onun yaradıcıları haqqında öz fikirlərini bölüşmüş, 1998-ci ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 80 illik yubileyinə həsr olunmuş ümumrespublika mərasiminin keçirilməsi haqqında Sərəncam imzalamış, çox böyük yubley mərasimi keçirilmiş və mərasimdə ulu öndər Heydər Əliyev geniş və əhatəli nitq söyləmişdi.

- 2007-ci ildə Bakıda İstiqlal abidəsinin açılışı olmuş və prezident İlham Əliyev hər il 28 may Respublika günündə həmin abidəni ziyarət edir.

- Cənab Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 90 illik, Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin 130 illik yubileylərinin keçirilməsi haqqında Sərəncamlar imzalamış və yüksək səviyyəli yubley tədbirləri keçirilmişdir.

- 2018-ci ildə cənab prezident İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamları ilə 2018-ci il "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti ili" elan edilmiş və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik

yubleyi ölkəmizdə çox geniş formada qeyd olunaraq hər bir sahədə yubley ili çərçivəsində mədəni-kütləvi tədbirlər təşkil olunmuşdur.

- 2018-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinə həsr edilən "Son iclas" bədii-sənədli filmi çəkilmişdir.

Bu yuxarıda qeyd olunanlar ölkəsinə, dövlətinə sevin bir şəxs kimi xatırladıqlarıdır. Cənab prezident İlham Əliyevin "Müstəqil Azərbaycan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisidir" cümləsini xatırlamaq müstəqil Azərbaycan dövlətinin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinə verdiyi dəyərlər haqqında sadlanan bu faktlara sanki öz möhürünü vurmuş olur.

Özünü müxalifət adlandıranlar nə ediblər bəs? İldə iki dəfə Novxanıya yürüş edib, Rəsulzadənin büstü qarşısında siyasi maraqları çərçivəsində Azərbaycan dövlətinə qarşı həqarət dolu fikirlər səsləndirmək, Sevinc Osmanqızı kimi-lərinin maddi maraqları naminə Rəsulzadənin şəkillərini hər hansı bir geyim üzərində 13 avroya satış çıxarmaq kimi cəhdləri əslində Rəsulzadə və eləcə də Cümhuriyyət qurucusu olan digər şəxslərin ruhlarını incitmək, Azərbaycanın dövlətçilik tarixinə qarşı xəyanət etməkdir.

Anar Şahmuradov,
YAP Ağdaş rayon təşkilatının baş məsləhətçisi

Ermənilər Tiflisin “erməni şəhəri” olduğunu “sübut etməyə” cəhd edirlər

Erməni icması müasir Tbilisidə Avlabarda məskunlaşmışdır. Ermənilər Gürcüstan hesabına da “Böyük Ermənistan” yaratmaq iddiasındadırlar. Onlar Gürcüstanın Samtsxe-Cavaxetiya bölgəsini öz əraziləri hesab edirlər. Abxaz-gürcü münafiqşəsində Abxaziyanın hərbi strukturlarına daxil olan “Marşal Baqramyan adına batalyon” gürcülərə qarşı amansızlığı ilə fərqlənmişdir. Ermənilər Tbilisini “itirilmiş erməni şəhəri” hesab edirlər. Ermənilər Gürcüstanın gözəl, şöhrətli paytaxtı Tbilisiyə həsrətlə baxaraq, onu “itirilmiş erməni şəhəri” siyahısına aid edirlər. Azərbaycanın qədim yaşayış məskəni olan Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin Ermanistana güzəştə getdiyi İrəvanı özlərinə paytaxt etmiş ermənilər Gürcüstanın paytaxtını da özlərininki hesab etməklə, həyasızlığın ən bariz nümunəsini nümayiş etdirirlər.

Bədnam erməni “tədqiqatçısı” Samvel Karapetyan Tbilisi şəhərinə erməni iddialarını “əsaslandırmaq” üçün 2003-cü ildə İrəvanda Ermənistan MEA “Gitutyun” nəşriyyatında nəşr olunan 128 səhifəlik “Tiflisin (Tbilisinin) merləri” monoqrafiyasını yazmışdır. Əvvəla, xülasədə monoqrafiyanın qədim gürcü şəhəri deyil, “Zaqafqaziyanın əsas şəhərlərindən biri Tiflisin merlərinin tərcümeyi-halından bəhs edildiyi” göstərilir. Sonra isə 800 il (XII əsrdən 1917-ci ilə qədər) Tiflis merliyinin fəaliyyətinin araşdırılması və 47 şəhər merindən 45-nin erməni olduğu “sübut edilir”. Monoqrafiyanın “Tiflisin şəhərsalma tarixi ilə məşğul olan həmçinin erməni xalqının görkəmli nümayəndələrinin fəaliyyətinin araşdırılması ilə məşğul olan mütəxəssislər üçün” nəzərdə tutulduğu diqqətə çatdırılır. Müəllif “indiki erməni nəsilərinin keçmişdə Tiflisdə erməni xadimlərinin yaratdıqları “əbədi dəyərlər”lə” fəxr etməyə, həmin dəyərlərin yaradıcılarını unutmamağa” çağırır.

S.Karapetyan “ermənilərin Tiflisi gürcülərdən qeyri-qanuni yolla deyil, farslardan, türklərdən, almanların əllərindən alın tərilə, zəhmətlə aldıqlarını” iddia edir.

Tiflis əhalisi barədə məlumat verən S.Karapetyan ancaq Yerevanda nəşr olunmuş erməni dilində uydurulmuş “ilk mənbələrə” əsaslanaraq “sübut etməyə” cəhd edir ki, “erməni” əhalisi nəinki yalnız XIX əsrdə, əvvəllər də lap orta əsrlərdə də Tiflisdə əhalinin əksəriyyətini təşkil etmişdir. Sonra o, 1932-ci ildə Yerevanda erməni dilində nəşr olunmuş Ok.Akopyanın “Yol qeydləri”nə “əsaslanaraq” guya XVI əsr mənbəsi Ramusionun İtalyan dilindəki nüsxəsindən “iqtibas” götürür: “Bu vilayətdə Tiflis adlanan gözəl şəhər vardır. Onun ətrafında çoxlu qalalar və qala divarları ilə əhatə olunmuş kəndlər vardır. Orada xristian ermənilər, gürcülər, bir az da “sarasınlar” və yəhudilər yaşayırlar”. Yəni də S.Karapetyan Yerevanda uydurulmuş mənbələrə “söykənir”. 1976-cı ildə Yerevanda erməni dilində “tərtib edilmiş” “XVII əsr (1629-cu il) erməni əlyazması abidəsi”nin ikinci sayından “iqtibas” götürür: “Tiflis erməni şəhəridir”. Ermənilərin çox güman ki, təhrif etdikləri və 1955-ci ildə İrəvanda nəşr etdirdikləri uydurma mənbələrdən olan “Ermənistan və ermənilər haqqında gürcü mənbələri” əsərinin üçüncü cildindən . S.Karapetyan Gürcüstan şahzadəsi Vaxuştinin 1745-ci ildə yazdığı bir cümləni göstərir: “Tiflisin əhalisi arasında Bərdə və Seyidabadda yaşayan müsəlman farslar, Bərdədən kənarda isə ermənilər üstünlük təşkil edir, gürcülərin sayı isə çox azdır.” S.Karapetyan Tiflisdə azərbaycanlıların, türklərin yaşamadığını “sübut etmək” üçün “fars-müsəlman” ifadələrindən istifadə etmişdir. Halbuki Tiflisdə və onun ətrafında - Təhlə, Qaracalar, Kaspi bölgələrində tarixən azərbaycanlılar yaşamış, XVII əsrdə Şah Abbas Gürcüstanı işğal edərkən özü ilə gətirdiyi mübariz azərbaycanlı tayfaları da Tiflis ətrafında yerləşdirmiş, onlar sonralar yerli azərbaycanlılarla qaynayıb-qarışmışlar.

S.Karapetyan XIX-XX əsrin əvvəllərində tərtib etdiyi ermənisayaq cədvəllərində Tiflisdə 1848-ci ildən 1916-cı ilə qədər guya ermənilərin 46,1-40,9%, gürcülərin 24,8-10,8%, rusların 20,7-22,0%, digər xalqların 7,2-19,4% təşkil etdiyini “sübut edir”.

Sovet dövründə Tiflisin əhalisinin xüsusi çəkisində ermənilərin azalma-

sından “təəssüflənən” S.Karapetyan 1979-cu ildə Tiflisdə 153000 erməni (14,0%), 653000 gürcü (62,0%), 129000 rus (12,0%) yaşadığını, burada digər millətlərin olmadığını “qeyd edir”. Halbuki Tbilisidə indi də xeyli sayda azərbaycanlılar yaşayırlar.

Vaxtı ilə dar küçələri, palçıqlı yolları olan Tiflis Rusiya canişini general Yermolovun sayəsində sırf Asiya şəhərindən yarı Avropa şəhərinə çevrildi. 1840-1864-cü illərdə Tiflisdə yeni idarəetmə sistemi, ictimai idarəçilik tətbiq edildi. Bunun təşəbbüsünü Əlahiddə Qafqaz korpusunun komandanı və Qafqaz mülki idarəsinin sədri Y.A.Qolovin idi.

1847-ci ildə Gürcüstan canişini M.Vorontsovun təşəbbüsü ilə şəhər idarəçiliyi sistemində dəyişiklik edilərək oraya yeni inzibati orqanlar əlavə edildi. Rusiyanın erməniləri Qafqaza, o cümlədən Tiflis quberniyasına və Tiflisə köçürülməsi nəticəsində onların sayı yerli millətlərə nisbətən artdı. Ona görə də Tiflis də daxil olmaqla Tiflis quberniyasında ermənilərin sayı 558000 nəfər, azərbaycanlıların sayı isə 63000 nəfər oldu.

S.Karapetyan Tbilisini-Tpxisi bütün Qafqazın və Zaqafqaziyanın, həmçinin eyni mənada Ermənistan (?) və Gürcüstanın paytaxtı hesab edir. 1858-ci ildə Tiflisin nisbətən inkişaf etməsini göstərən S.Karapetyan yenə saxta erməni mənbələrinə istinad edir. Onun saxta istinadına oxuyuruq: “Tiflisi yaxud bizim dilde (erməni dilində-V.Ö.) Tpxisi indi bütün Qafqazın və Zaqafqaziyanın, həmçinin eyni mənada Ermənistan (?) və Gürcüstanın paytaxtı hesab etmək olar”. Bu əsl saxtakarlıqdır. Tiflisi Gürcüstanla yanaşı mövcud olmayan Ermənistanın da paytaxtı hesab etmək əsl cəfəngiyyatdır.

1860-cı ildə Tiflisin inkişafı ilə yanaşı, şəhər idarəetmə sisteminin tərkibi yeni vəzifələrlə şəhər idarəetmə kətibisi, şəhər rayonları komissarları vəzifələri ilə zənginləşdi. Bu idarəetmə forması 1867-ci ilə qədər mövcud oldu. Lakin ermənilərin yüksək vəzifə tutmalarını mənbələr təsdiq etmir. T.Svyatovskiy onların “idarəçiliyin aşağı pillələrində yer tutduqlarını” göstərir: “Çar məmurlarının apardığı mərkəzləşmə və ruslaşdırma siyasəti arasındakı oxşar uyğunluq 1860-cı illərdə yenidən bərpa oldu... Bu bürokratik idarəetmə aparatının aşağı pillələrində qərar tutmuş yerli kadrların (o cümlədən gürcülərin və azərbaycanlıların-Ö.V.) çox güclü ixtisarı ilə nəticələndi və ərazinin idarə olunmasında əksər mövqelər rus və ermənilərin əlinə keçdi. III Aleksandrın hakimiyyəti dövründə bu hadisələr özünün ən yüksək zirvəsinə çatdı. Göründüyü kimi, S.Karapetyanın uydurduğu kimi ermənilər yüksək pillələrdə deyil, aşağı pillələrdə vəzifələr tuturdular. Ancaq o, 1875-ci ildə “təkcə merlərin deyil, şəhər idarəsinin əksər üzvlərinin də ermənilərdən ibarət olduğunu” sayıqlayır.

1880-1890-cı illərdə Tiflis şəhər idarəsində (dumasında) milli münasibətlərdən bəhs edən erməni tarixçisi yenə ermənilərin üstün mövqe tutmasından bəhs edir.Erməni əsilli Q.Tumanov “Qafqazda şəhər özünüidarəsi haqqında qeydləri” əsərində Tiflisdə ermənilərin əhalinin 47 % ni təşkil etdiklərini şəhər şurasında səsli 72% nə malik olduqlarını iddia edir. Digər bir erməni saxta tarixçisi K.Turayan ermənilərin şəhərdəki say üstünlüyünü pulun ermənilərin əlində cəmləşməsilə əlaqələndirir:

Ticarət və faydalı pullu müəssisələr onların (ermənilərin-V.Ö.) əllərində idi. Tiflisin erməni pul maqnatları hər hansı bir pul müəssisəsinin ətrafına toplanırdı.

Onların iddiasına görə guya Tiflis bankları ermənilərin pulları hesabına fəaliyyət göstərirdi. “Tiflis kommersiya bankı”, “Qarşılıqlı kredit cəmiyyəti”, “Şəhər kredit cəmiyyəti”, “Şəhər yanğından mühafizə sığortası cəmiyyəti”ni guya ermənilər yaratmışdılar, onlar guya həmin müəssisələrin səhmdarları idilər”.

Bu saxta erməni tarixçiləri Tiflis meri ilə yanaşı, şəhər şurasının əksər üzvlərinin erməni olduğunu uydururlar. XIX əsrin 90-cı illərində şəhər seçkilərində erməni və gürcü-rus qruplaşmaları arasında münasibətlərin kəskinləşdiyini göstərilir. Erməni “tədqiqatçıları” bunu seçkilərdə ermənilərin çox səs toplaması ilə izah edirlər. Bizim fikrimizcə isə, ermənilərin seçkilərdə saxtakarlıqlarına qarşı ruslarla gürcülər birgə mübarizə aparırdılar.

Gürcülərin Tiflisdə nəzərəcarpacaq dərəcədə az olmasını erməni tarixçisi Q.Tumanov özünəməxsus, ermənisiyağı şərh edir. “Gürcü kartlilər və gürcü-kaxetiayılar arasında şəhərlərin sayı az idi. Onlar torpaq və silah adamları idilər. Kənd təsərrüfatı və hərbi xidmət Şərqi Gürcüstan əhalisinin əzəli və səvimli məşğuliyyəti idi. Zaman çox şeyi dəyişdi: gürcü əhalisinin müxtəlif siniflərindən bir çoxu buruaziyanın məlum elementinə çevrildi. İndi komersant gürcülər, azad peşə sahibi olan adamlara rast gəlmək olur. Lakin onlar çox azdır. Onların əksəriyyəti hətta Tiflisdə seçki senzinə malik deyildirlər”. Buna görə də gürcülər guya şəhər meri vəzifəsinə nadir hallarda seçilirdi.

Gürcü mənbələri Tbilisiyə dair erməni tarixçilərinin bütün baxışlarını alt-üst edir. Qədim gürcü salnaməsində hələ IV əsrdə Tbilisinin möhkəmləndirilmiş şəhər olduğu və Şərqi Gürcüstan çarı Varaz-Banurenin iqamətgahı olduğu göstərilir. Akademik Canişia hələ o vaxtlar şəhərin inzibati-təsərrüfat, hərbi strateji əhəmiyyət

kəsb etdiyini qeyd edir, Tbilisidə V-VI əsrlərdə çar Vaxtanq Qarqasal və onun oğlu Daçi şəhərdə tikinti aparmış, şəhər divarlarını möhkəmləndirmişlər. Hələ VI əsrdə Bizans tarixçisi Feofana 571-ci ildə gürcülərin farslara qarşı üsyanından bəhs edərkən yazmışdır: “İberlərin paytaxtı Tiflis idi”

VII əsrdə Tbilisiyə Şərqi Gürcüstan feodal knyazı başçılıq edir. VII əsrdə ərəblər tərəfindən işğal olunmuş Tbilisidə Əmirilər otururdu.Akademik Canişia hələ X əsrdə erməni yazıçısı Uxtanesin Tbilisini Gürcüstanın “böyük paytaxtı” olduğunu fikrini diqqətə çatdırır .

X əsrin ortalarında Tbilisi əmirləri müstəqil feodalara çevrilirlər. Tbilisi 1122-ci ildə Gürcüstana birləşdirilib və IV Qurucu David öz iqamətgahını Kутаисidən Tbilisiyə köçürüb.

S.Karapetyanın “bərbad zibilli” hesab etdiyi Tbilisi, hələ “XI-XIII əsrlərdə geniş meydanları, möhkəmləndirilmiş divarları, bürcləri və qalaları olan şəhər idi. Mənbələrdə Dəriçəli və İsanı iç qalaları, istehkamları, skalkinika və Tabori bürcləri İsanidə Kürdən keçən körpülər xatırlanır. Əsas çar sarayı İsanidə yerləşirdi”. İsanı ermənilərin daim xatırladığı Avlabardır. Amma gürcü tarixçisi akademik S.Canaşia göstərir ki, “İsaa-ninin” də, “Ablabarin” da qədim adları ərəb mənşəlidir. İsanı “saray ətrafı”, Ablabar isə “istehkam, iç qala”, “bürç” deməkdir. Şübhəsiz ki, ermənilər Ablabara XIX əsrdə ruslar tərəfindən köçürmüş və orada yerləşdirilmişlər.

XII-XIII əsrlərdə Tbilisi inkişaf edərək Yaxın Şərqi əsl iri şəhərlərindən birinə çevrildi. Buna görə də Roma papası XXII İoann Gürcüstan çarlığının paytaxtı Tefelisi ən yaxşı, əhalisi çox, varlı, rahat məşhur şəhər hesab etdiyindən katolik yepiskopluğunun iqamətgahını Stimidan Tbilisiyə köçürdü.

XVII əsrdə Tiflisdə oturan Kartli çarı İran şahının vassalı olduğundan Tbilisinin bəzi səyyahları və tədqiqatçıları onu İran şəhərlərindən biri kimi təqdim edirdilər. Məşhur fransız botaniki Tur-nafarun verdiyi məlumata görə 1700 -

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KIVDF

www.kivdf.gov.az

*Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə
dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması” istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb*

cü ildə Tiflisdə 20 minə yaxın əhali yaşayır, 12 kilsə və 2 məscid var idi. Kilsələrin əksəriyyəti gürcü, biri isə erməni və katolik kilsələri idi.

“XVIII əsrin 60-cı illərində Tbilisi birləşmiş Kartli-Kaxetiya çarlığının paytaxtı olur. Çar II İrakli şəhərin iqtisadi və mədəni yüksəlişinə nail oldu”

S.Karapetyan Tiflisdə İrəvan qapısının olduğunu iddia edir. Akademik S.Canaşia isə yazır: “Bu şəhər daş divarla əhatə olunmuş və 6 qapısı var idi (Diqomi, Kocori, Çay, Hamam, Gəncə, Qars qapıları)”.

1840-cı ildə Tbilisi Zaqafqaziya diyarının inzibati mərkəzi oldu və 1845-1917 -ci illərdə Qafqaz canişininin qərarı olaraq qaldı. Tiflis feodal şəhərdən Avropa burjuva tipli şəhərə çevrilmiş və öz köhnə spesifik xüsusiyyətlərini saxladı.

1886-cı ilin fevralın 24-də Rusiya Nazirlər Şurasının qərarı ilə Zaqafqaziya keçirilən siyahıyaalma zamanı Tiflisdə əhalinin milli şəraiti, əqidəsi, ictimai mövqeyi haqqında məlumat verilir. Bu siyahıyaalmanın keçirilməsinə Qafqazın mülki hissəsinin baş rəisi, general-adyutant, knyaz A.M. Dondukov-Korsakov rəhbərlik etmiş, prosesdə vilayət qubernatorları və reisləri də fəal iştirak etmişlər.

Tiflis quberniyasında aparılan siyahıyaalmada Tiflis şəhərində 78445 nəfər yaşadığı məlum olmuşdur. Həmin mənbədə quberniya şəhəri Tiflisdə 43822 nəfər kişi, 34623 nəfər qadın yaşayırdı. Məlumatlarda 1876-cı il və 1886 -cı il siyahıyaalmalarının məlumatları verilmişdir.

1876-cı ildə Tiflisdə rusların (malorusslar), bolqarlar, çexlər və slovaklarla sayı 19617 nəfər 1886-cı ildə 36113 nəfər, müvafiq olaraq gürcülərin sayı 21542 nəfər və 38357 nəfər azərbaycanlıların sayı (mənbədə “Aderbaycan tatarları” adlanır) 2186 və 2505 nəfər, köçürülmüş ermənilərin sayı 37308 nəfər olmuşdur.[11] Tbilisidə XIII əsrdə 100 mindən artıq əhali yaşayırdı. Şəhərdə XVIII əsrin əvvəllərində 20 min, XIX əsrdə 25 min, 1865-ci ildə 71 min,

1886-cı ildə 78 min, 1897-ci ildə 161 min nəfər əhali yaşayırdı, XX əsrin 30 -cu illərində sovet dövründə Tbilisin əhalisinin sayı 519 175 min nəfərə çatdı.

Tiflisdə pravoslavlar, təriqətpəşilər, erməni qriqoryanlar, erməni-katoliklər, Roma katolikləri, lüteranlar, müsəlmanlar, hestorianlar və ieduiştlər yaşayırdılar.

Müasir Tbilisinin qədim hissəsi kiçik bir ərazini tutur. XVIII əsrin 30-cu illərində gürcü tarixçisi və coğrafiyaçısı Vaxuşti Baqratonu onun dəqiq planını tərtib etmişdir. Vaxuştinin məlumatına görə, qədim Tbilisi üç hissədən ibarətdir: onlardan biri Qala, ikincisi Seydabad, üçüncüsü İsna (XIV əsrdə Ablabar adlanırdı) Qalanın cənub hissəsində Nərinqala istehkamu, Şahtaxtı qalası, Qala meydanı yerləşir”. Qədim Tbilisinin ikinci hissəsi Seydabad XVIII əsrdə Səfəvi şahı Şah Səfi burada seidlərin yerləşdiyiindən belə adlanmışdır.Şəhərin üçüncü hissəsi İsanidən körpü vasitəsilə Kürün əks tərəfi ilə əlaqə saxlanırdı.

Beləliklə, o əsasız uydurma erməni mənbələrinə əsaslanan saxtakar erməni tarixçiləri qədim Gürcüstanın əzəli paytaxtı Tbilisi şəhərinə iddia edir, onu yalançı erməni termini ilə əvəz edir, demoqrafik, tarixi təhriflərə yol verərək “erməni şəhəri” olduğunu “sübut etməyi” cəhd edirlər. Tarix və mənbələr ilə bu qədim şəhərin gürcü şəhəri olduğunu...Bir çox millətlərin, o cümlədən azərbaycanlıların buraya tolerant mühitdə gürcülərlə mehriban bir aile kimi yaşadığını təsdiq edir. Ermənilər isə bunun qafqaza həmçinin Tiflisə XIX əsrdə ruslar tərəfindən köçürülmüş, gəlmə xalq olmuş, bütün dünyada olduğu kimi bu bölgədə də “xəstə ermənilik” ideyasını reallaşdırmaq xəyalı “Böyük Ermənistan” yaratmaq planlarına nəinki Tiflisi, Tiflis ətrafını, hətta Borçalı zonasını da daxil etmişlər.

Vahid Öməröv
Fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru. dosen

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

2 iyun

Formula 1: “Williams” komandası satışa çıxarılıb

Formula 1 çempionatının “Williams” komandasının rəhbərliyi, gözəndiyi kimi, koronavirus pandemiyası fonunda yaranan maliyyə problemləri səbəbindən idarəetmə strategiyasına yenidən baxılacağını elan edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, komandanın sahibinin tamamilə dəyişməsinə hazırdırlar və artıq axtarışa başlayıblar. Yeni strategiya çərçivəsində titullu sponsor “RO-Kit” və onun törəmə şirkəti olan “ROK Drinks” şirkəti ilə 2023-cü ilədək müqavilə olmasına baxmayaraq, bundan sonrakı əməkdaşlıqdan imtinaya qərar verilib.

“Williams”ın rəsmi bəyanatında deyilir: “WGPH”nin [Williams Grand Prix Holdings] Direktorlar Şurası müxtəlif strateji variantları gözəndən keçirir. Mümkün variantlar sırasına şirkət üçün yeni pul vəsaitinin cəlb edilməsi, “WGPH”nin minoritar səhm paketinin və ya “WGPH”nin nəzarət səhm paketinin satışı, o cümlədən bütün şirkətin potensial satışı da daxildir. Hələlik qəti qərar qəbul edilməməsinə baxmayaraq, şirkət danışıqları yüngülləşdirmək məqsədilə satış prosesinə başlamağı rəsmi şəkildə elan edir. Bizə rəsmi şəkildə hələ ki, müraciət olunmayıb. Belə təklif gələcəyinə və hansı şərtlərin təqdim ediləcəyinə əminliyimiz yoxdur. “Williams Grand Prix Holdings”ın idarə heyəti hər cür təklifdən imtina etmək və danışıqları dayandımaq hüququnu özündə saxlayır”. Komandada onu da qeyd ediblər ki, “Williams”ın 2020-ci il mövsümündə iştirakına heç bir təhlükə yoxdur.

“Niva”dan mobil telefon oğurlayan şəxs yaxalanıb

Mayın 31-də Sabunçu qəsəbəsi ərazisində “Niva” markalı avtomobildən 600 manat dəyərində mobil telefon oğurlamaqda şübhəli bilinən Bakı şəhər sakinisi, əvvəllər məhkum olunmuş V.İsmayilov Sabunçu Rayon Polis İdarəsinin 12-ci polis şöbəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində yaxalanıb. Faktla bağlı araşdırmalar davam etdirilir.

Son səhifə

Həkimdən CİDDİ XƏBƏRDARLIQ: Dondurma təhlükəli məhsuldur!

Yetkin insanın gün ərzində yeyə biləcəyi optimal dondurma porsiyası açıqlanıb. Rusiya mətbuatı xəbər verir ki, ENT klinikasının rəhbəri Vladimir Zaitsev bu soyuq deserti hər gün yeməyin təhlükəli olması barədə xəbərdarlıq edib. Həddən artıq dondurma yemək faringit, tonsillit, laringit və rinosinuitə səbəb ola bilər. Bundan əlavə, şokoladlı dondurma yüksək kalorili hesab olunur, onun yüz qramında demək olar ki, 300 kalori var.

Həkimin sözlərinə görə, isti iqlim zonasında yaşamayan insanlar hər gün dondurma yeyə bilməz. Yetkinlər üçün norma həftədə iki dondurmadır.

Zaitsev dondurmanı olduqca təhlükəli məhsul kimi qələmə verib. O, iltihab riskini minimuma endirmək üçün bu deserti bir qəder əridib və ya isti bir şeylə yeməyi tövsiyə edib. Məsələn, isti çay. Soyuq dondurma və isti çay boğazda təzad yaradacaq ki, bu da xəstələnmə ehtimalını azaldır. Bu deserti sürətlə yeyib bitirməyə çalışmayın, əks təqdirdə diş və diş ətlərini aşındıra bilərsiniz.

Bu da trigeminal nevrit üçün təhlükə yaradır. Başlıcası kondisionerli otaqda dondurma yeməyin./publika.az

“Neftçi” Anton Krivotsyukla yeni müqavilə imzalayıb

Bakının “Neftçi” futbol klubu müdafiəçisi Anton Krivotsyukla yeni müqavilə imzalayıb. Bakı təmsilçisinin rəsmi “Facebook” səhifəsində yer alan məlumatda deyilir ki, 21 yaşlı müdafiəçinin yeni müqaviləsi 2022-ci il mayın 31-dək nəzərdə tutulub. Qeyd edək ki, millimizin üzvü cari mövsümdə “Neftçi”nin heyətində keçirdiyi 24 oyunda və 4 qol vurub.

Keçmiş məhkumun evindən narkotik vasitələr götürülüb

Daxili işlər orqanlarının əməkdaşları narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsi, həmçinin kultivasiya yolu ilə yetişdirilən narkotik tərkibli bitkilərin aşkarlanması istiqamətində qətiyyətli tədbirləri davam etdirirlər.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin Cinayət Axtarışı İdarəsi əməkdaşlarının daxil olmuş məlumat əsasında keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində Binəqədi qəsəbəsində yaşayan, əvvəllər məhkum olunmuş R.Bikkulovun evinin zirzəmisindən 10 qramdan artıq çətənə toxumu, 250 qram qurudulmuş çətənə və kultivasiya yolu ilə yetişdirdiyi 27 ədəd çətənə kolu aşkar edilərək götürülüb. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Çağla Şikel villasını satışa çıxarıb

Türkiyənin ən çox qazanan modellərindən olan Çağla Şikel villasını satışa çıxarıb. SİA-nın türk mətbuatına istinadən verdiyi xəbərə görə, sənətçi 800 kvadratmetr olan 9 otaqlı evini 11 milyon lirəyə satır. O, bunu uşaqlarının istəyi ilə edir. Model yeni hovuzu olan villa almaq niyyətindədir. Qeyd edək ki, Çağla beş ildir bu evdə yaşayırdı.

Ebru lüks saati ilə gündəmə damğa vurdu

Şəxsi həyatı ilə Türkiyə mətbuatının gündəmindən düşməyən müğənni Ebru Gündeş lüks və bahalı saati ilə diqqət mərkəzinə düşüb. “Hürriyyət” nəşri sənətçinin “Patek Philippe” brendinə məxsus “Nautilus” modeli saati barədə məlumat dərc edib.

1976-cı ildə marka tərəfindən istehsal edilən klassik tərzli saat polad, qızıl və ağ qızıl metalından hazırlanıb. E.Gündeşin dəbdəbəli aksesuarındakı dəyəri 175 min manatdır.

Təbrik edirik!

Natiq Cavadovu ad günü münasibəti ilə anası Zəminə xanım, ailə üzvləri, yaxın qohumları ürəkdən təbrik edir, ona uzun ömür, can sağlığı arzulayırlar. Arzu edirlər ki, Xoşbəxt və Səadət dolu günlər bir ömür yol yoldaşı olsun!.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.

“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AZƏRTAC, SİA və AZADİFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600